

Dokument zasedanja

A9-0089/2022

5.4.2022

POROČILO

„Na poti do trajnostnega modrega gospodarstva v EU: vloga ribištva in akvakulture“
(2021/2188(INI))

Odbor za ribištvo

Poročevalka: Isabel Carvalhais

VSEBINA

	Stran
PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA.....	3
OBRAZLOŽITEV	28
MNENJE ODBORA ZA RAZVOJ	29
MNENJE ODBORA ZA PROMET IN TURIZEM	37
INFORMACIJE O SPREJETJU V PRISTOJNEM ODBORU	47
POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU V PRISTOJNEM ODBORU	48

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

„Na poti do trajnostnega modrega gospodarstva v EU: vloga ribištva in akvakulture“ (2021/2188(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 17. maja 2021 o novem pristopu za trajnostno modro gospodarstvo v EU: Preobrazba modrega gospodarstva EU za trajnostno prihodnost (COM(2021)0240),
- ob upoštevanju členov 3, 4, 13, 38, 43 in 349 Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1380/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o skupni ribiški politiki¹,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/1139 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. julija 2021 o vzpostavitvi Evropskega sklada za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo ter spremembi Uredbe (EU) 2017/1004 (v nadaljnjem besedilu sklad ESPRA)²,
- ob upoštevanju Direktive 2008/56/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. junija 2008 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju politike morskega okolja (v nadaljnjem besedilu: okvirna direktiva o morski strategiji)³,
- ob upoštevanju sedmega okoljskega akcijskega programa in konceptov, ki jih vsebuje, kot so omejitve planeta in ekološke omejitve,
- ob upoštevanju Direktive 2014/89/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o vzpostavitvi okvira za pomorsko prostorsko načrtovanje⁴,
- ob upoštevanju Direktive 2007/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2007 o oceni in obvladovanju poplavne ogroženosti⁵,
- ob upoštevanju Direktive (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov⁶,
- ob upoštevanju političnega dogovora med Parlamentom in Svetom z dne 11. marca 2021 o instrumentu za povezovanje Evrope v obdobju 2021–2027,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 11. decembra 2019 o evropskem zelenem dogovoru (COM(2019)0640),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 20. maja 2020 z naslovom Strategija EU za

¹ UL L 354, 28.12.2013, str. 22.

² UL L 247, 13.7.2021, str. 1.

³ UL L 164, 25.6.2008, str. 19.

⁴ UL L 257, 28.8.2014, str. 135.

⁵ UL L 288, 6.11.2013, str. 27.

⁶ UL L 328, 21.12.2018, str. 82.

biotsko raznovrstnost do leta 2030 Vračanje narave v naša življenja (COM(2020)0380) in resolucije Parlamenta z dne 9. junija 2021 o tej strategiji⁷,

- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 20. maja 2020 z naslovom Strategija „od vil do vilic“ za pravičen, zdrav in okolju prijazen prehranski sistem (COM(2020)0381) in resolucije Parlamenta z dne 20. oktobra 2021 o tej strategiji⁸,
- ob upoštevanju poročila Komisije o modrem gospodarstvu za leto 2021⁹,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z marca 2021 z naslovom Trajnostna merila za modro gospodarstvo¹⁰,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 12. maja 2021 z naslovom Strateške smernice za bolj trajnostno in konkurenčno akvakulturo EU za obdobje 2021–2030 (COM(2021)0236),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 23. julija 2020 z naslovom „Nov pristop do pomorske strategije za Atlantik – akcijski načrt za atlantsko območje 2.0: Posodobljen akcijski načrt za trajnostno, odporno in konkurenčno modro gospodarstvo na območju Atlantika v Evropski uniji“ (COM(2020)0329),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 9. decembra 2020 z naslovom „Strategija za trajnostno in pametno mobilnost – usmerjanje evropskega prometa na pravo pot za prihodnost“ (COM(2020)0789),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 19. novembra 2020 z naslovom „Strategija EU za izkoriščanje možnosti energije iz obnovljivih virov na morju za podnebno nevtralno prihodnost“ (COM(2020)0741),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 8. septembra 2015 o izkoriščanju potenciala raziskav in inovacij v modrem gospodarstvu za ustvarjanje delovnih mest in rasti¹¹,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 16. januarja 2018 o mednarodnem upravljanju oceanov: agenda za prihodnost naših oceanov v okviru ciljev trajnostnega razvoja do leta 2030¹²,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 25. marca 2021 o vplivu morskih odpadkov na ribištvo¹³,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 14. septembra 2021 o novem pristopu do pomorske strategije za Atlantik¹⁴,

⁷ UL C 67, 8.2.2022, str. 25.

⁸ Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0425.

⁹ https://blueindicators.ec.europa.eu/sites/default/files/2021_06_BlueEconomy_Report-2021.pdf.

¹⁰ <https://cinea.ec.europa.eu/system/files/2021-05/Sustainability%20criteria%20for%20the%20blue%20economy%20.pdf>.

¹¹ UL C 316, 22.9.2017, str. 64.

¹² UL C 458, 19.12.2018, str. 9.

¹³ UL C 494, 8.12.2021, str. 14.

¹⁴ UL C 117, 11.3.2022, str. 30.

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 7. julija 2021 o vplivu vetrnih elektrarn in drugih sistemov za energijo iz obnovljivih virov na morju na ribiški sektor¹⁵,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 14. septembra 2021 z naslovom „Trdnejšemu partnerstvu z najbolj oddaljenimi regijami EU naproti“¹⁶,
 - ob upoštevanju sporazuma, sprejetega na 21. konferenci pogodbenic Okvirne konvencije Organizacije združenih narodov o spremembi podnebja (COP21) 12. decembra 2015 v Parizu (v nadaljnjem besedilu: Pariški sporazum), ob upoštevanju globalnih smernic in mednarodnih standardov za ribištvo in akvakulturo, ki jih je razvila Organizacija Združenih narodov za prehrano in kmetijstvo (v nadaljnjem besedilu: FAO) v sodelovanju z EU kot članico,
 - ob upoštevanju poročila FAO z naslovom „Stanje svetovnega ribištva in akvakulture 2020: trajnostnost v akciji“;
 - ob upoštevanju smernic in mednarodnih standardov za ribištvo in akvakulturo, ki jih je razvila FAO s prispevkom EU kot članice,
 - ob upoštevanju pobude za mrežo modrih ribiških pristanišč, ki jo je julija 2018 začela FAO,
 - ob upoštevanju strategij modre rasti pristanišča Vigo za obdobji 2016–2020 in 2021–2027¹⁷,
 - ob upoštevanju mnenja Odbora regij v zvezi s sporočilom Komisije o novem pristopu za trajnostno modro gospodarstvo v EU – Preobrazba modrega gospodarstva EU za trajnostno prihodnost (COM(2021)0240),
 - ob upoštevanju mnenja Odbora regij z dne 2. decembra 2021 o trajnostnem modrem gospodarstvu in akvakulturi (NAT-VVI/020),
 - ob upoštevanju, da je za pomorsko načrtovanje in celostno pomorsko politiko pristojen njegov Odbor za promet in turizem,
 - ob upoštevanju člena 54 Poslovnika,
 - ob upoštevanju mnenj Odbora za razvoj in Odbora za promet in turizem,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za ribištvo (A9-0089/2022),
- A. ker modro gospodarstvo v EU obsega 4,5 milijona neposrednih delovnih mest in vključuje vse industrije in panoge, povezane z oceani, morji in obalami, ki se nahajajo bodisi v morskem okolju (na primer ladijski promet, pomorski prevoz potnikov, ribištvo, proizvodnja energije) ali na kopnem (na primer pristanišča, ladjedelnice, obalni turizem in kopenska akvakultura); ker gre za širok, hitro razvijajoč se del našega gospodarstva, ki je v zadnjem desetletju naredil konkretne korake za posodobitev in diverzifikacijo in ki

¹⁵ UL C 99, 1.3.2022, str. 88.

¹⁶ UL C 117, 11.3.2022, str. 18.

¹⁷ <http://bluegrowthvigo.eu/>

bo imel pri izboljšanju okoljskega, družbenega in gospodarskega razvoja pomembno vlogo;

- B. ker bi bilo globalno modro gospodarstvo v primerjavi z nacionalnimi gospodarstvi sedmo največje na svetu, oceani kot gospodarski subjekt pa bi bili član G7; ker deluje v največjem ekosistemu na našem planetu, saj je v oceanih kar 80 % vseh živih bitij; ker nas oceani obdajajo in preživljajo ter zagotavljajo ključne vire za zdravje ljudi, podpirajo pa tudi mrežo gospodarskih interakcij;
- C. ker lahko razvoj modrega gospodarstva močno pospeši rast in gospodarski razvoj, pa tudi nastanek delovnih mest, predvsem v obalnih in otoških državah in regijah in v najbolj oddaljenih regijah;
- D. ker v strategiji EU za modro gospodarstvo ribiški sektor, zlasti mali, priobalni in obrtni ribolov, ni bil dovolj upoštevan;
- E. ker bo modro gospodarstvo še naprej zagotavljalo nove možnosti in ustvarjalo nova delovna mesta, predvsem na področjih, kot so energija iz oceanskih obnovljivih virov, modro biogospodarstvo, biotehnologija in razsoljevanje;
- F. ker se lahko sektorske prednostne naloge za razvoj modrega gospodarstva po državah članicah razlikujejo, kar je po eni strani odvisno od ustrezne doseganje razvitosti tradicionalnih ali uveljavljenih sektorjev, po drugi pa od sedanjih virov in razvojnih zmožnosti novonastajajočih sektorjev v posameznih državah članicah;
- G. ker izkoriščanje potenciala modrega gospodarstva ne sme biti izgovor za izpostavljanje morij in oceanov oblikam izkoriščanja virov in modelov rasti, ki so se že izkazali za netrajnostne; ker je treba morske in oceanske vire uporabljati strogo v skladu s potrebo po njihovem dobrem upravljanju in ohranjanju, ne da bi pri tem spremenili ravnovesje morskih ekosistemov;
- H. ker je z direktivo o vzpostavitvi okvira za pomorsko prostorsko načrtovanje določeno, da morajo države članice upoštevati medsebojne vplive dejavnosti in načinov uporabe, kot so akvakultura, ribolov ter obrati in infrastruktura za pridobivanje energije iz obnovljivih virov, pa tudi podmorskih kablov, spodbujati soobstoj ustreznih dejavnosti in uporabljati pristop, ki bo temeljil na ekosistemih;
- I. ker morajo modro gospodarstvo, ki se razvija v okviru ekoloških omejitev, in torej ne le sektorja ribištva in akvakulture, temveč tudi vsi zadevni morski sektorji, na splošno spoštovati okoljske, socialne in gospodarske stebre, da bi lahko veljali za trajnostne;
- J. ker je eden izmed ciljev skupne ribiške politike zagotoviti ustrezno ohranjanje in upravljanje morskih bioloških virov ter da so ribolovne dejavnosti in dejavnosti akvakulture okoljsko dolgoročno trajnostne in se upravljajo na način, ki je skladen s cilji doseganja gospodarskih in socialnih koristi ter koristi zaposlovanja ter prispevanja k zanesljivi preskrbi s hrano;
- K. ker bi morala skupna ribiška politika prispevati k rasti produktivnosti in dostojnemu življenjskemu standardu v ribiškem sektorju, vključno s sektorjem malega ribolova, pa tudi k stabilnim trgom, ter zagotoviti razpoložljivost hrane;

- L. ker je v skladu s ciljem trajnostnega razvoja št. 14 nujno ohraniti oceane, morja in morske vire ter spodbujati njihovo trajnostno rabo, medtem ko je v skladu s ciljem trajnostnega razvoja št. 2 nujno zagotavljati prehransko varnost; ker podcilj 14.1 določa cilj preprečevanja in znatnega zmanjšanja onesnaževanja morja vseh vrst do leta 2025, zlasti zaradi dejavnosti na kopnem, vključno z morskimi odpadki in onesnaževanjem s hranili;
- M. ker so oceani ključnega pomena za življenje na Zemlji, saj proizvedejo 50 % kisika v ozračju, absorbirajo približno 25 % emisij ogljikovega dioksida, ki jih proizvede človek, in 90 % odvečne toplote v podnebnem sistemu, ter uravnavajo svetovno podnebje¹⁸;
- N. ker so obnova, ohranjanje in trajnostna raba morske biotske raznovrstnosti bistvene za zdravje oceanov, v katerih živi na milijone vrst, za varovanje zdravja planeta in zagotavljanje podlage za morske in pomorske gospodarske dejavnosti;
- O. ker je zbiranje podatkov za znanstveno spremljanje in oceno staležev v morjih in oceanih, vključno z oceno, ali so ti staleži znotraj varnih bioloških meja, bistveno za njihovo trajnostno upravljanje;
- P. ker so pomembni deli oceanov in morskega dna še vedno neraziskani, zlasti globoko morje, in ker so potrebne nadaljnje raziskave, da bi zagotovili, da bodo vse dejavnosti v okviru modrega gospodarstva v celoti trajnostne;
- Q. ker sta ribištvo in akvakultura ključna sektorja modrega gospodarstva in pomemben vir beljakovin in mikrohranil, ki so bistvene za prehransko varnost in zdravje ljudi;
- R. ker je morska biotska raznovrstnost v Evropi pod pritiskom, pri čemer je stanje ohranjenosti velikega deleža ocenjenih morskih vrst in habitatov „neugodno“ ali „neznano“; ker ima izguba morske biotske raznovrstnosti velik okoljski, družbeni in gospodarski vpliv na ribiški sektor EU ter obalna in otoška območja in najbolj oddaljene regije, zato je treba ta trend obrniti; ker je treba biotsko raznovrstnost obnoviti v sodelovanju z vsemi deležniki, zlasti z ribiškim sektorjem in znanstveno skupnostjo;
- S. ker so obalne in otoške skupnosti ključni deležniki pri razpravi o potencialu modrega gospodarstva in načinih za njegovo uresničitev;
- T. ker imajo ribiči in ribogojci v EU ključno vlogo pri varovanju in spodbujanju ozemeljske identitete, kulturnih tradicij, prehranske varnosti, zaposlovanja in dohodkov;
- U. ker mali priobalni ribolov zaznamujejo posebne značilnosti in potrebe;
- V. ker lahko sektor rekreacijskega ribolova kot dejavnost visoke vrednosti in trajnostna turistična dejavnost prispeva k diverzifikaciji prihodkov obalnih skupnosti;
- W. ker imajo ženske pomembno vlogo v sektorju ribištva in akvakulture; ker je treba povečati njihovo prepoznavnost in jim zagotoviti enak dostop do zaposlitve v sektorju ter ustrezno pravno priznanje;

18

- X. ker cilji trajnostnega razvoja OZN št. 3, 6, 9 in 12 poudarjajo pomen zdravja živali, dobre kakovosti vode, trajnostnih inovacij ter trajnostne porabe in proizvodnje v modrem gospodarstvu;
- Y. ker sta zdravje in dobrobit vodnih živali povezana s kakovostjo živil; ker lahko slaba skrb in reja živali povečata tveganje okužb in bolezni;
- Z. ker ima kopensko kmetijstvo velik vpliv na morske ekosisteme in ribištvo, zlasti z uporabo dušikovih gnojil in evtrofikacijo vodnih okolij;
- AA. ker imajo ribiči zelo pomembno vlogo pri zbiranju zapuščenih morskih odpadkov v morju, bodisi z izvajanjem ciljno usmerjenih kampanj bodisi z nenamernim zbiranjem odpadkov med ribolovnimi dejavnostmi;
- AB. ker cilja za leto 2020 glede doseganja dobrega okoljskega stanja evropskih morij in odprave preloma nista bila izpolnjena;
- AC. ker je bilo leta 2018 v ribiškem sektorju EU zaposlenih približno 163 600 ljudi, ribiške flote pa so v letu 2019 ulovile približno 4,1 milijona ton živih rib; ker je bilo v EU-27 v letu 2018 proizvedenih 1,1 milijona ton vodnih organizmov, po ocenah vrednih 3,7 milijarde EUR¹⁹;
- AD. ker je EU neto uvoznica ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture ter je še vedno odvisna od uvoza večine svoje hrane iz vodnega življa, ki je leta 2018 predstavljal 34 % svetovne vrednosti uvoza; ker je treba pri uvozu ribiških proizvodov v EU spoštovati vsaj podobne standarde trajnosti kot v EU; ker mora biti uvoz ribiških proizvodov EU neposredno povezan s trajnostnimi delovnimi mesti v sektorjih uvoza, predelave in prodaje na drobno;
- AE. ker posledice podnebnih sprememb že vplivajo na ribištvo, akvakulturo in obalne skupnosti v EU; ker podnebna kriza močno vpliva na zdravje evropskih morij in negativno vpliva na odpornost modrega gospodarstva, zlasti ribištva in akvakulture;
- AF. ker je pandemija covida-19 prizadela več panog v modrem gospodarstvu, zlasti obalni in pomorski turizem; ker bi lahko modro gospodarstvo pomagalo pri odpravljanju gospodarske in socialne škode, ki jo je povzročila sedanja kriza;
- AG. ker je pandemija covida-19 imela resne ekonomske posledice za zaposlene v ribištvo in akvakulturi zaradi hkratnega zmanjšanja povpraševanja in pomanjkanja pogojev na številnih plovilih, da bi lahko zagotovila zdravstveno varnost; ker so motnje na trgu, ki jih je povzročila pandemija, negativno vplivale na ribiče po vsej EU; ker ribiči še vedno uspejo zagotoviti visokokakovostno preskrbo s hrano, zato jim je treba zaradi njihovega pomena za zanesljivo preskrbo s hrano v EU nameniti posebno pozornost;
- AH. ker so razmere zaradi pandemije pokazale, kako pomembno je za svetovno zdravje in prihodnost prehranskih sistemov okolje, ki je odporno in podprto s trajnostnimi

¹⁹ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Fishery_statistics#Fisheries:_the_factors_of_production.

praksami pri upravljanju virov;

- AI. ker morajo obalne skupnosti diverzificirati svoje vire dohodkov, da bi lahko vzdržale gospodarske in družbene pretrese;
- AJ ker morajo obalne in oddaljene skupnosti pri diverzifikaciji svojih virov dohodka okrepiti odpornost na pretrese, kot so tisti, ki jih povzročajo podnebne spremembe;
- AK. ker sta pomorski in obalni turizem steber modrega gospodarstva, saj je več kot polovica turističnih nastanitev v EU na obalnih območjih, 30 % prenočitev pa je zabeleženih v obmorskih letoviščih; ker sporočilo Komisije o turizmu in prometu v letu 2020 in pozneje (COM(2020)0550) poudarja pomen varovanja in obnavljanja evropskega kopenskega in morskega naravnega kapitala;
- AL. ker je 60 % zaposlitev v modrem gospodarstvu v panogi pomorskega in obalnega turizma; ker so za konkurenčno, odporno in socialno pravično modro gospodarstvo potrebni kvalificirani in usposobljeni strokovnjaki; ker lahko t. i. modra delovna mesta spodbujajo rast in poklicne priložnosti;
- AM. ker lahko ribiški turizem kot panoga postane nov vir dohodka za obalne skupnosti, obenem pa zagotavlja trajnostnost in dobro stanje ribjih staležev ter socialne in zdravstvene koristi;
- AN. ker je rekreacijski ribolov že trajnostna turistična možnost visoke vrednosti ter dopolnilna dejavnost za številne skupnosti po vsej Evropi; ker se v številnih državah povečuje zanimanje za rekreacijski ribolov, zlasti po pandemiji covid-19;
- AO. ker bo v obalnih regijah razvoj trajnostne infrastrukture pomagal ohraniti biotsko raznovrstnost, obalne ekosisteme in krajine, kar bo okrepilo trajnostni razvoj turizma in obalnih gospodarstev;
- AP. ker ima modro gospodarstvo ključno vlogo v blaginji najbolj oddaljenih regij, ki so zaradi svoje odročne lege še posebej odvisne od dejavnosti modrega gospodarstva, kot so pomorski promet, ladijski promet in turizem;
- AQ. ker imajo pristanišča bistveno vlogo pri doseganju ciljev trajnostnega modrega gospodarstva in ker bo povečanje trajnosti pristanišč spodbujalo trajnostni razvoj obalnih skupnosti; ker so pristanišča pomembna vozlišča za prevoz blaga in potnikov v najbolj oddaljenih regijah;
- AR. ker so pristanišča ključna za povezljivost in gospodarstvo regij in držav ter imajo pomembno vlogo pri spodbujanju trajnostnega razvoja, ki prispeva k boju proti izgubi biotske raznovrstnosti, kot določa nova strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030; ker se bo s spreminjanjem strukture evropske industrije (na primer s širjenjem energije iz obnovljivih virov na morju) razvijala tudi vloga pristanišč;
- AS. ker bi ladjedelnice v EU lahko izkoristile priložnosti, ki jih ponuja hitro rastoči inovativni trg z energijsko učinkovitimi servisnimi plovili;
- AT. ker različne dejavnosti, povezane z modrim gospodarstvom, na enem prostoru ustvarjajo

konkurencu, onesnaževanje in konflikte pri upravljanju morskega prostora, ki vplivajo predvsem na ribolovne dejavnosti, zlasti mali ribolov in obalne skupnosti; ker je pomorsko prostorsko načrtovanje ključno za preprečevanje vse večje konkurence in konfliktov pri upravljanju morskega prostora;

- AU. ker bi si morale države članice prizadevati, da bi prek svojih pomorskih prostorskih načrtov prispevale k trajnostnemu razvoju energetskih sektorjev na morju, pomorskega prometa, ribiškega sektorja in sektorja akvakulture ter k ohranjanju, varstvu in izboljševanju okolja, všteti odpornost na učinke sprememb podnebja; ker bi bilo treba v zvezi s tem posebno pozornost nameniti interesom ribolova in akvakulture in jih ne potisniti na obrobje, ko bodo države članice nadaljevale delo in ko bodo opravljale revizije nacionalnih pomorskih prostorskih načrtov;
- AV. ker je cilj Pariškega sporazuma omejiti globalno segrevanje na precej pod 2 °C, po možnosti na 1,5 °C v primerjavi s predindustrijsko ravno;
- AW. ker posebno poročilo Medvladnega panela za podnebne spremembe o oceanu in kriosferi v spreminjajočem se podnebnju vsebuje dokaze, da je združevanje znanstvenega znanja z znanjem lokalnega in domorodnega prebivalstva koristno za izboljšanje odpornosti;
- AX. ker je cilj EU postati podnebno nevtralna najkasneje do leta 2050, v skladu s cilji zelenega dogovora; ker je EU predlagala cilj, da se do leta 2030 zmanjšajo neto emisije toplogrednih plinov za vsaj 55 %; ker je med možnostmi, ki si jih lahko izberejo države članice za doseganje tega cilja, tudi pridobivanje energije iz obnovljivih virov na morju, ki bi morale igrati ključno vlogo pri doseganju teh ciljev, in sicer prek celovitega pristopa, ki upošteva tri stebre trajnostnosti;
- AY. ker je treba v okviru strategije EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030 pripraviti predlog pravno zavezujočih ciljev za obnovo narave v skladu s ciljem, da se zaščiti 30 % morskega območja EU, od tega 10 % pod strogimi ohranitvenimi ukrepi;
- AZ. ker so za vsako pomorsko regijo EU v zvezi s cilji, ki jih je treba doseči na zaščitelih morskimi območji, potrebne posebne smernice in dobro načrtovanje;
- BA. ker so najbolj oddaljene regije pravi naravni laboratoriji, bogati z biotsko raznovrstnostjo, in prava naravna zatočišča, ki jih je treba nujno zaščititi, zlasti zaradi njihove večinoma arhipelaške narave in pomembnih obalnih območij;
- BB. ker je za upravljanje ekosistemov potreben celosten pristop, ki upošteva vse vzroke izgube biotske raznovrstnosti, kot so podnebne spremembe, zakisljevanje oceanov, pojav tujih vrst, obalna erozija itd.; ker so potrebni globalna vizija, okvir in ekosistemski pristop k upravljanju in ohranjanju morskih virov;
- BC. ker se zaradi podnebnih sprememb vedno bolj spreminjajo porazdelitev in migracijski vzorci različnih ribjih vrst, vplivajo pa tudi na mali ribolov v državah v razvoju, ki so bolj ranljive za njihove učinke;
- BD. ker nezakonit ribolov močno ogroža morske vire, izčrpava ribje staleže, uničuje morske habitate, ustvarja nelocalno konkurencu ter ogroža preživetje obalnih skupnosti in

otoškega ribištva;

- BE. ker je za države članice bistveno, da izvajajo režim EU za nadzor ribištva, ki je preprost, pregleden in učinkovit, da bi zagotovili doseganje trajnostnih ciljev sektorja;
- BF. ker je izboljšana sledljivost z dostopom do informacij o hranilni vrednosti, poreklu ali kraju proizvodnje bistvena za vedenje potrošnikov, ko gre za diverzifikacijo potrošnje;

Globalni pristop k modremu gospodarstvu EU

1. pozdravlja novo strategijo Komisije za trajnostno modro gospodarstvo EU; obžaluje pa, da ni specifičnih ciljev za različne sektorje, zlasti ribištvo in akvakulturo kot pomembna sektorja modrega gospodarstva; poudarja, da morajo zakonodajni predlogi in novi akcijski načrti vedno temeljiti na najboljših razpoložljivih znanstvenih spoznanjih in ocenah vplivov na okolje, družbo in gospodarstvo;
2. poziva k široki opredelitvi modrega gospodarstva, ki bo zajemala vse sektorske in medsektorske dejavnosti v zvezi z oceani, morji in obalnimi območji, vključno z neposrednimi in posrednimi podpornimi dejavnostmi, in v kateri bo ribiški sektor ustrezno upoštevan; opozarja na splošen pomen inovacij za vse te dejavnosti, najsibodo tradicionalne ali novonastajajoče;
3. opozarja, da je treba spodbujati celosten pristop k različnim sektorjem modrega gospodarstva ter pri tem priznati in spoštovati prednostne naloge držav članic in jih podpirati pri oblikovanju teh prednostnih nalog;
4. poudarja, da ima sektor modrega gospodarstva na splošno ključno vlogo, zlasti v najbolj oddaljenih regijah EU, in lahko prispeva k ublažitvi posledic podnebnih sprememb, spodbujanju sonaravnih rešitev ter izboljšanju uporabe morskih in vodnih virov;
5. opozarja na negativne trende in jasno poslabšanje nekaterih bolj tradicionalnih sektorjev modrega gospodarstva (kot so ribištvo, ladjedelništvo in popravila ladij), zlasti na področjih, kjer so imeli vlogo pristinih zakoreninjenih dejavnosti, ki so pospeševale predhodne ali naslednje gospodarske dejavnosti v verigi, ustvarjale delovna mesta in spodbujale rast; meni, da nobena strategija modrega gospodarstva ne bi smela opustiti teh dejavnosti in regij ter bi morala poudariti potencial inovacij za zaustavitev zabeleženega upada;
6. poudarja, da je spodbujanje modrega gospodarstva bistveno za oživitev celotnega gospodarstva in obnovitev ekonomskih in socialnih vidikov več panog, ki jih je pandemija covid-19 močno prizadela, kot sta med drugim promet in turizem;
7. poziva k boljšemu in bolj usklajenemu izvajanju vseh razpoložljivih finančnih instrumentov, vključno s strukturnimi in investicijskimi skladi za boljšo promocijo strategije modrega gospodarstva;
8. poziva Komisijo, naj v tesnem sodelovanju z državami članicami oceni posebne potrebe ribiškega sektorja v okviru financiranja modrega gospodarstva (na sektorski, regionalni, nacionalni in evropski ravni), da bi uresničili njegov potencial za rast in ustvarjanje

delovnih mest;

9. poudarja, da razvoj modrega gospodarstva zahteva večji vložek v znanje ter da morajo EU in države članice zagotoviti zanesljivo financiranje za izboljšanje znanja o morskem okolju ter zagotoviti dolgoročno trajnost in predvidljivost;
10. opozarja, da je potrebna ustrezna finančna podpora modremu gospodarstvu, da bi se omogočile obsežne naložbe v raziskave, tehnologijo in infrastrukturo na ravni EU in držav članic; zato poziva Komisijo in industrijo, naj ocenita koristi vzpostavitve partnerstev EU za pomorski promet, tudi s zasebnim sektorjem, na ravni EU in mednarodni ravni, da bi se odzvali na trenutne izzive v mednarodni trgovini in dobavnih verigah, spodbudili inovacije in konkurenčnost v tej panogi, prispevali k razogljičenju, ustvarili infrastrukturo za električno energijo z obale ter za polnjenje in dobavo alternativnih goriv v pristaniščih in tovornih terminalih ter razvili načrte za ravnanje z odpadki v atlantskih, sredozemskih in baltskih pristaniščih; zato pozdravlja vzpostavitev evropskega partnerstva za podnebno nevtraln, trajnostno in produktivno modro gospodarstvo, katerega namen je uskladitev nacionalnih, regionalnih in evropskih prednostnih nalog na področju raziskav in inovacij;
11. poziva Komisijo in države članice, naj vzpostavijo nove projekte in instrumente za vse deležnike modrega gospodarstva, da bodo njihove dejavnosti temeljile na odgovorni in trajnostni rabi naravnih virov, razogljičenju in krožnem gospodarstvu; poudarja, da se mora trajnostno modro gospodarstvo razvijati v okviru ekoloških omejitev, temeljiti na znanstvenih mnenjih in spodbujati zdravo morsko okolje;
12. poudarja, da je treba začeti izvajati celosten, na ekosistemu temelječ pristop za vse sektorje modrega gospodarstva;
13. poziva Komisijo, naj predlaga zakonodajne in nezakonodajne pobude, ki bodo temeljile na ustreznih ocenah učinka teh pobud na sektor ribištva in akvakulture ter zagotovile, da bo modro gospodarstvo postalo temeljni steber za doseganje splošnih ciljev evropskega zelenega dogovora in z njim povezanih poznejših strategij EU; poudarja, da bo preoblikovanje modrega gospodarstva spodbudilo inovacije ter ustvarjanje delovnih mest in gospodarske priložnosti;
14. poudarja, da lahko obalne skupnosti in skupnosti, ki so odvisne od oceanov, prispevajo k razvoju trajnostne panoge modrega gospodarstva, ki upošteva njihove posebne okoliščine in potrebe; poudarja, da lahko vodijo različne pilotne projekte, kot so projekti v zvezi s tehnologijami za energijo iz obnovljivih virov na morju, razvoj na naravi temelječih dejavnosti in prispevek trajnostnega ribištva in akvakulture k zdravim, odpornim in varnim prehranskim sistemom;
15. meni, da bi morale biti obalne in otoške skupnosti, zlasti tiste, ki so udeležene v ribištvu, v celoti vključene v vse faze razvoja modrega gospodarstva, saj bo le tako lahko uresničen njegov potencial na področju inovacij, zaposlovanja, blaginje in trajnostnega razvoja;
16. poudarja, da je potreben celosten pristop k vsem sektorjem modrega gospodarstva, ki bo ustrezno upošteval njihove medsebojne vplive, da bi zagotovili, da dejavnosti enega sektorja ne bodo ovirale dejavnosti drugega sektorja ali povzročale konfliktov z njimi;

ugotavlja, da je to pomembno tudi za varstvo morskega okolja; poudarja potrebo po skupnem, vključujočem in medsektorskem pomorskem prostorskem načrtovanju; v zvezi s tem poudarja pomen učinkovitega ekosistemskega pomorskega prostorskega načrtovanja za doseganje ekoloških, socialnih in gospodarskih ciljev, med drugim v okviru prehoda na podnebno nevtralno družbo; meni, da bo pomorsko prostorsko načrtovanje ustvarilo sinergije med sektorji in zaščitilo preživetje ribičev; obžaluje, da je večina držav članic odložila pripravo pomorskih prostorskih načrtov v skladu z Direktivo 2014/89/EU; poziva Komisijo, naj zagotovi, da bo pregled direktive v letu 2022 predstavljen pravočasno, in naj po potrebi priloži popravne pobude;

17. poudarja, da je treba pri pobudah, ki bodo zagotovile novo vizijo trajnostnega modrega gospodarstva v EU, upoštevati medsebojno vplivanje kopnega in morja;
18. poudarja pomen sklenitve dvostranskih sporazumov o partnerstvu s tretjimi državami, zlasti sporazumov za partnerstva za trajnostni ribolov in boj proti nezakonitemu, neprijavljenemu in nereguliranemu ribolovu; poudarja, da bi si morali dvostranski sporazumi o partnerstvu prizadevati za skladnost z najvišjimi merili okoljske, gospodarske in socialne trajnostnosti ter temeljiti na najboljših razpoložljivih znanstvenih mnenjih;
19. je zaskrbljen zaradi primerov nezakonitega, neprijavljenega in nereguliranega ribolova zunaj voda EU; opozarja, da nezakoniti, neprijavljeni in neregulirani ribolov, ki ga lajša praksa uporabe zastav ugodnosti, škodi prehranski varnosti in možnosti preživljanja ljudi v obalnih državah, obenem pa ustvarja ugoden teren za piratstvo; poziva, naj se vzpostavi trden svetovni sistem odvračilnih sankcij in večplasten pristop k preprečevanju nezakonitega, neprijavljenega in nereguliranega ribolova; poudarja, da je treba omejiti uporabo zastav ugodnosti in spremembe zastav ter obravnavati pretovarjanje na morju, saj sta to pomembna pristopa za zaprtje vrzeli, ki omogočajo nezakoniti, neprijavljeni in neregulirani ribolov; v širšem smislu poziva EU, naj podpre krepitev protikorupcijskih zmogljivosti, tako da spodbuja mednarodno sodelovanje med nacionalnimi agencijami, izboljša nadzor ribolovnih agentov v državah v razvoju s podporo EU ter podpira regionalne centre in delovne skupine za spremljanje in nadzor;
20. poudarja, da se je treba stalno, učinkovito in celovito boriti proti nezakonitemu, neprijavljenemu in nereguliranemu ribolovu; poziva Komisijo, naj pregleda svoje razprave z državami, ki so uporabile mehanizem za preverjanje subsidiarnosti; poudarja, kako pomembna je sledljivosti proizvodov za prepoved uvoza morskih proizvodov, ki izvirajo iz nezakonitega ribolova; poziva države članice, naj sprejmejo resnično strogo pristop k iztovarjanju plovil iz sumljivih tretjih držav;
21. poudarja, da je treba okrepiti dialog z državami, ki mejijo na Sredozemlje, zlasti na južni obali Sredozemlja, in povečati financiranje projektnih linij, ki so usmerjene v mednarodno sodelovanje v sektorjih modrega gospodarstva (Interreg Next Med, program Interreg Euro-MED za obdobje 2021–2027, Switch Med itd.);
22. poudarja, da imajo nekatere flote zunaj EU, ki lovijo na istih območjih in izvažajo ribiške proizvode na evropski trg, nižje standarde trajnostnosti, kar negativno vpliva na konkurenčnost evropskih ribičev;
23. poudarja, da je treba vzpostaviti enake konkurenčne pogoje za proizvode, uvožene iz

tretjih držav, ter zagotoviti, da bodo vsi ribiški proizvodi in proizvodi iz akvakulture, ki se porabijo v EU, proizvedeni v trajnostnih prehranskih sistemih in da bodo skladni s cilji zelenega dogovora; poziva Komisijo, naj sprejme vse potrebne ukrepe za zagotovitev splošnega okolja poštene konkurence v okviru Svetovne trgovinske organizacije in zlasti v trgovinskih sporazumih EU;

24. poziva Komisijo in države članice, naj še naprej izboljšujejo pravice in delovne pogoje državljanov tretjih držav, ki delajo na plovilih EU, ter vsem, ki delajo v ribiškem in akvakulturnem sektorju ter v vseh drugih sektorjih modrega gospodarstva, zagotovijo dostojno plačilo;
25. poudarja, da je treba okrepiti sodelovanje in usklajevati ukrepe s sedanjimi večstranskimi forumi, kot so Okvirna konvencija OZN o spremembi podnebja, Konvencija o biološki raznovrstnosti, agenda za trajnostni razvoj do leta 2030 ter drugi s tem povezani mednarodni in večstranski procesi, da bi spodbujali varstvo, ohranjanje, trajnostno upravljanje in obnovo morske in sladkovodne biotske raznovrstnosti, hkrati pa prispevali k drugim ciljem trajnostnega razvoja; poudarja, da je COP15 v Kunmingu na Kitajskem dobra priložnost za dogovor o svetovnih ukrepih v zvezi s tem;
26. je seznanjen s ciljem, da bi do leta 2030 zaščitili 30 % svetovnih oceanov, vendar opozarja, da tega ne bi smeli storiti na račun prehranske varnosti, ribičev in proizvajalcev v akvakulturi, domorodnih ljudstev ter lokalnih skupnosti;
27. pozdravlja zavezanost Komisije določitvi treh obsežnih zaščiteneh morskih območij v Antarktičnem oceanu; obžaluje, da Komisiji za ohranjanje živih morskih virov na Antarktiki v letu 2021 spet ni uspelo doseči dogovora o teh zavarovanih območjih;
28. poudarja vlogo lokalnih in regionalnih oblasti, da skupaj z državami članicami pomagajo opredeliti in določiti dodatna zavarovana morska območja;
29. opozarja, da vse več raziskav, zlasti posebno poročilo Medvladnega panela za podnebne spremembe o oceanu in kriosferi v spreminjajočem se podnebjju, kaže, da je cilje v zvezi z biotsko raznovrstnostjo ter blažitvijo podnebnih sprememb in prilagajanjem nanje lažje doseči, če imajo ribiči in lokalne skupnosti neposreden nadzor nad upravljanjem virov, od katerih so odvisni; poudarja, da so ekosistemi, ki jih upravljajo obalne skupnosti, med najbogatejšimi in najbolj produktivnimi, pripomorejo pa tudi k prilagajanju obalnih območij na posledice podnebnih sprememb; opozarja na tveganja, ki jih pomeni prilaščanje oceanov pri pomorskem prostorskem načrtovanju; v zvezi s tem poudarja, da je treba zaščititi mali ribolov, zagotoviti odgovorno upravljanje in zahtevati, da upravičenci podjetij EU, ki delujejo v modrem gospodarstvu, prevzamejo odgovornost, če njihove dejavnosti kršijo človekove pravice;
30. poziva EU in partnerske države, naj se v strategijah za blaženje podnebnih sprememb oprejo na znanje domorodnega prebivalstva in aktivno spodbujajo participativno upravljanje, ki je dokazano učinkovito za povečanje odpornosti lokalnih skupnosti;
31. meni, da bi bilo treba pri mednarodnem upravljanju oceanov sprejeti medsektorski pristop k modrem gospodarstvu ter zagotoviti enako obravnavo vseh pomorskih gospodarskih dejavnosti; podpira priznanje oceanov kot skupne dobrine človeštva in poziva, naj bodo sporazumi o partnerstvu o trajnostnem ribištvu vedno skladni s cilji

trajnostnega razvoja do leta 2030, okoljskimi obveznostmi in cilji EU ter obveznostmi in cilji skupne ribiške politike;

32. izraža zaskrbljenost, ker sektorska podpora, ki jo zagotavljajo sporazumi o partnerstvu o trajnostnem ribištvi, pogosto ne koristi neposredno lokalnim ribiškim in obalnim skupnostim v tretjih državah, zato poziva Komisijo, naj sporazume o partnerstvu o trajnostnem ribištvi tesno poveže s programi EU za trajnostni razvoj;
33. poudarja, da morajo sporazumi o partnerstvu o trajnostnem ribištvi postati pripomoček za razvoj lokalnih modrih gospodarstev; meni, da je zaradi nezadostnih podatkov težko oceniti prispevke teh sporazumov k doseganju ciljev trajnostnega razvoja v partnerskih državah; poziva EU, naj poveča zahteve teh sporazumov glede preglednosti, zbiranja podatkov (zlasti o ulovu, registraciji vozil in delovnih pogojih) in poročanja ter vzpostavi centralizirano socialno-ekonomsko podatkovno zbirko za vsa plovila EU, ne glede na to, kje delujejo;
34. poudarja, da je treba v pogajanja o sporazumih o partnerstvu o trajnostnem ribištvi in med njihovim obdobjem izvajanja vključiti vse deležnike ter zagotoviti, da se upoštevajo potrebe skupnosti, na katere ta partnerstva najbolj vplivajo;
35. obžaluje pomanjkljivo spremljanje izvajanja in ustrezne uporabe financiranja; je zaskrbljen, da sektorska podpora v okviru sporazumov o partnerstvu o trajnostnem ribištvi za male ribiče pogosto nima neposrednih koristi; poziva Komisijo, naj vzpostavi tesno povezavo med sporazumi o partnerstvu o trajnostnem ribištvi in razvojno pomočjo EU, da bi se izboljšala dodana vrednost za obalne skupnosti; poleg tega poziva Komisijo, naj proaktivno objavlja letna poročila o tem, kako se uporablja sektorska podpora, da bi bolje sledili uporabi javnih sredstev EU;
36. pozdravlja vlogo konvencij o regionalnih morjih in regionalnih organizacij za upravljanje ribištva; poziva Komisijo, naj pripravi ambiciozna pooblastila za regionalne organizacije za upravljanje ribištva, da bi zaščitili ribolovne vire v državah v razvoju in mednarodnih vodah, zlasti z izboljšanjem upravljanja staležev vrst, kot je tropski tun, zmanjšanjem zavržkov, uporabo previdnostnega pristopa, da se zagotovi ohranjanje ogroženih vrst in ranljivih morskih ekosistemov, ter izboljšanjem razpoložljivih podatkov, skladnosti in preglednosti odločanja;
37. v širšem smislu poziva, naj se izboljšajo prakse upravljanja ribištva, spremljanje, razvoj ekološkega označevanja in nove tehnologije, kot je veriženje blokov, da bi izboljšali sledljivost proizvodov;
38. poleg tega poziva EU, naj zagotovi tehnično pomoč proizvajalcem, zlasti malim, v državah v razvoju;
39. opozarja, da bi morale vse države, ki se ukvarjajo z ribištvom v Zahodni Afriki, vzpostaviti regionalno organizacijo za upravljanje ribištva – zlasti za izkoriščanje skupnih staležev, kot so male pelagične ribe – kot zahtevajo mednarodno pravo, ustrezni nacionalni zakoni, vseafriške in regionalne ribiške politike ter drugi instrumenti; meni, da bi moral biti ta režim upravljanja skladen s previdnostnim in ekosistemskim pristopom, ki zagotavlja, da je celotni dovoljeni ulov znotraj varnih bioloških meja;

40. poziva EU, naj kot temelj prihodnje modre delovne skupine EU-Afrika učinkovito spodbuja in varuje mali ribolov v Afriki, ki je glavna možnost preživljanja z oceanom, in sicer s financiranjem izvajanja mednarodnih smernic FAO o trajnostnem malem ribolovu;
41. poudarja, da lahko proizvodnja ribje moke in ribjega olja med drugim prispeva k prelovu v državah v razvoju, zlasti v Zahodni Afriki; poziva k obveznim ukrepom skrbnega pregleda, s katerimi bi zagotovili, da je celotna dobavna veriga morske hrane pravična, v celoti sledljiva in ne uporablja nezakonitega, neprijavljenega in nereguliranega ribolova ter da ni povezana s kršitvami človekovih pravic, vključno s trgovino z ljudmi in suženjstvom;
42. pozdravlja vlogo konvencij o regionalnih morjih in regionalnih organizacij za upravljanje ribištva za boljše upravljanje, ki temelji na najboljših razpoložljivih znanstvenih spoznanjih, ki bi morala biti zlahka dostopna vsem gospodarskim subjektom;
43. poziva Komisijo, naj pripravi ambiciozna pooblastila za regionalne organizacije za upravljanje ribištva, da bi zaščitili ribolovne vire v državah v razvoju in mednarodnih vodah, zlasti z izboljšanjem upravljanja staležev vrst, kot je tropski tun, zmanjšanjem zavržkov, uporabo previdnostnega pristopa, da se zagotovi ohranjanje ogroženih vrst in ranljivih morskih ekosistemov, ter izboljšanjem razpoložljivih podatkov, skladnosti in preglednosti odločanja;
44. poziva Komisijo, naj si dejavno prizadeva za vključitev ciljev prilagajanja podnebnim spremembam in njihovega blaženja in spodbuja njihovo vključitev v svoje sporazume o partnerstvu o trajnostnem ribištvu ter pri odločanju v okviru regionalnih organizacij za upravljanje ribištva;
45. poziva EU in države članice, naj okrepijo prizadevanja za izboljšanje svetovnega upravljanja ribištva, zlasti z mehanizmi, kot je pobuda za preglednost v ribištvu;
46. opozarja, da mora biti trajnostno upravljanje virov, ki temelji na najboljših razpoložljivih znanstvenih spoznanjih, ključna prednostna naloga za doseganje ciljev strateške agende EU in mora biti vključeno tudi v dvostranske sporazume o partnerstvu;
47. poudarja, da modro gospodarstvo vključuje več kot zgolj tradicionalne dejavnosti, da bi morale razvoj novih dejavnosti vedno spremljati ocene učinka in da je treba sprejeti pregleden znanstveni pristop ter učinkovito posvetovanje in enakopravno sodelovanje vseh prizadetih sektorjev, da bi olajšali trajnostno organizacijo teh dejavnosti v modrem gospodarstvu;
48. poudarja, da je pomorski promet ključen element za mednarodno povezljivost, za svetovni trgovinski sistem, za gospodarstvo EU in njeno konkurenčnost ter za regije EU; poudarja, da je treba okrepiti vlogo pristanišč, vlagati v pametno infrastrukturo, razvoj in upravljanje pristanišč, kar bi moralo še povečati njihove zmogljivosti za prilagoditev večji trgovinski izmenjavi;
49. poziva Komisijo in države članice, naj bodo naložbe v pristanišča vzdolž obale EU osredotočene na manjkajoče povezave z notranjostjo s splošnim ciljem, da bi postal

promet odpornejši in da bi se pristanišča preoblikovala v logistične platforme in strateške grozde za multimodalni promet, proizvodnjo, shranjevanje in distribucijo energije ter za turizem; poudarja, da je treba med cilje Mednarodne pomorske organizacije za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov v pomorskem prometu vključiti tudi tržne ukrepe, da bi uvedli plačilo nadomestila za ogljik v mednarodnem ladijskem prometu in zagotovili izvedljiv pristop k zmanjšanju emisij;

50. poudarja, da je cilj sporočila Komisije o strategiji za trajnostno in pametno mobilnost uvedba prvih brezemisijskih plovil na trg do leta 2030 in da je EU v okviru programa Obzorje 2020 že financirala obsežne raziskave na področju hibridizacije in elektrifikacije plovil; poziva Komisijo, naj dodatno spodbudi podporo uporabi električnih plovil za kratke plovbe;
51. poziva Komisijo in države članice, naj dokončajo prednostne projekte v okviru vseevropskega prometnega omrežja (TEN-T) za Atlantik ter Sredozemsko in Baltsko morje, zlasti na čezmejnih območjih ter v okviru prihodnjih smernic za TEN-T in Instrumenta za povezovanje Evrope za obdobje 2021-2027, da bi spodbudili, poenostavili in ustrezno financirali celovit razvoj pomorskih avtocest omrežja TEN-T za boljše vključevanje krajših morskih plovb za širšo dobavo blaga prek pristanišč in s tem boljše povezovanje otokov s celino in prek celovitega multimodalnega prometnega sistema; poudarja, da je bistveno vzpostaviti nemotene in trajnostne prometne verige za potnike in tovor v vseh načinih prevoza, zlasti v železniškem in pomorskem prometu ter prometu po celinskih plovnihih poteh; meni, da bi bilo treba pri projektih posebno pozornost nameniti potrebam za povezljivost in dostopnost obrobnihi, otoških in najbolj oddaljenih atlantskih, sredozemskih in baltskih regij;
52. poudarja, da se lahko pristanišča uporabijo za spodbujanje modrega gospodarstva, saj imajo ključno vlogo v gospodarskih dejavnostih teh panog, ter za zagotovitev njegovega prehoda na trajnostno in pametno mobilnost v skladu z načeli evropskega zelenega dogovora; poziva Komisijo, naj več finančnih sredstev EU prerazporedi tako, da se bo izboljšala prometna učinkovitost in dostopnost osrednjih pristanišč TEN-T in da se bodo zmanjšali stroški, všteti naložbe v stalno poglobljanje dna in kanalov ter druge ukrepe za krepitev zmogljivosti v izbranih pristaniščih; opozarja Komisijo in države članice, da je treba nadalje vlagati v trajnostno in pametno pristaniško infrastrukturo, da bi pristanišča lahko postala multimodalna vozlišča mobilnosti ter prometna in energetska vozlišča za povezane električne sisteme, vodik in druga alternativna goriva ter testna mesta za predelavo odpadkov in krožno gospodarstvo;
53. čestita pristanišču Vigo, da je pionirsko pristanišče EU, ki je prvo izvedlo evropsko strategijo za modro rast;
54. pozdravlja pobudo FAO za mrežo modrih ribiških pristanišč, katere cilj je pripraviti smernice o dobri mednarodni praksi za ribiška pristanišča, ki so v prehodu na modele modrega gospodarstva, da bi izboljšali njihovo trajnostnost z varstvom okolja ter spodbujanjem socialnih in gospodarskih koristi; podpira FAO pri ustanovitvi stalnega urada v pristanišču Vigo za razvoj in upravljanje svetovne mreže modrih pristanišč;

Odpornost, konkurenčnost in delovna mesta

55. priznava, da morajo biti prizadevanja EU za okrevanje osredotočena na cilje trajnostnosti, konkurenčnosti in rasti; poudarja, da so za spodbujanje tega prehoda potrebni trajnostni instrumenti financiranja, med njimi okrepitev javnih in zasebnih naložb;
56. poziva Komisijo in države članice, naj podprejo trajnostni razvoj vrednostnih verig malega ribolova in akvakulture od ribičev do potrošnikov, s spodbujanjem usklajevanja selektivnih, neuničujočih in energetsko učinkovitih ribolovnih in akvakulturnih metod, z olajšanjem izmenjave znanja z raziskovalno skupnostjo EU in s spodbujanjem trajnostnih metod trženja ribiških proizvodov ob hkratnem zmanjševanju upravnih bremen;
57. poudarja, da je treba priznati socialno-ekonomsko vrednost rekreacijskega ribolova in njegov prispevek k trajnostnemu modremu gospodarstvu v EU; poudarja, da je potrebno več in boljših podatkov o rekreacijskem ribolovu, vključno o njegovem prispevku k turističnemu sektorju, njegovih interakcijah z malimi ribiči, vplivih na okolje ter socialno-ekonomskem pomenu;
58. poudarja pomen malega priobalnega ribolova za modro gospodarstvo in kulturno identiteto skupnosti v obalnih regijah in na otokih;
59. poziva države članice, naj pri dodeljevanju ribolovnih možnosti v celoti izvajajo pregledna in objektivna merila iz člena 17 skupne ribiške politike;
60. poziva Komisijo in države članice, naj sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi bi izboljšali zbiranje podatkov o rekreacijskem ribolovu v morju ter celinskih sladkih vodah in brakičnih vodnih poteh, pri tem pa upoštevajo vpliv na okolje in socialno-ekonomske vrednosti te dejavnosti, da bi zagotovili pravično in uravnoteženo upravljanje ribiškega in ribogojnega sektorja ter spodbudili večje naložbe v razvoj dejavnosti obalnih skupnosti;
61. poudarja pomen vključujočega pomorskega prostorskega načrtovanja, da bi pri razvoju novih dejavnosti modrega gospodarstva zmanjšali tekmovanje za prostor na račun drugih dejavnosti, kot je ribolov; poudarja, da imata ribištvo in akvakultura osrednjo vlogo in da je treba tema sektorjema zagotoviti ustrezno prepoznavnost v modrem gospodarstvu, zato poziva k strategiji za spodbujanje interakcije med različnimi pomorskimi in kopenskimi dejavnostmi modrega gospodarstva na način, ki bo koristil vsem;
62. poziva Komisijo, naj podpre razvoj shem za proizvodnjo energije pod vodstvom skupnosti, ki bodo obalnim skupnostim, vključno z ribiči, omogočale polno sodelovanje pri načrtovanju in razvoju proizvodnje energije iz obnovljivih virov, hkrati pa dobiček ponovno vlagale v lokalno skupnost;
63. poziva države članice, naj v skladu z določbami o pomorskem prostorskem načrtovanju določijo posebna zgodovinska in tradicionalna ribolovna območja ribičev kot območja, kjer proizvodnja energije iz obnovljivih virov na morju ni mogoča;
64. poudarja, da bi bilo treba vetrne elektrarne na morju graditi le, če je mogoče zagotoviti, da v skladu s cilji modrega gospodarstva in evropskega zelenega dogovora ne bo

negativnih okoljskih in ekoloških vplivov ali gospodarskih, socialno-ekonomskih in družbeno-kulturnih posledic za ribiče in proizvajalce v akvakulturi;

65. pozdravlja pobude, kot je opazovalnica za vetrno energijo na morju kot forum, ki ga je vzpostavila regionalna vlada Galicije, da bi opredelili priložnosti in uravnotežili načine uporabe morja, ki bi lahko medsebojno tekmovali, pri tem pa vključili industrijski sektor, sektor pomorskega ribištva ter z njimi povezane subjekte in organizacije;
66. ugotavlja, da je ekstraktivna industrija rastoč sektor modrega gospodarstva; poudarja dolžnosti držav, da ne sprejemajo ukrepov, vključno z obsežnimi razvojnimi projekti, ki bi lahko negativno vplivali na možnost preživetja celinskih in morskih malih ribičev, njihova ozemlja ali pravico do dostopa, ter da pripravljajo predhodne ocene učinka projektov ekstraktivne industrije, ki jih izvajajo zasebni subjekti, da bi ocenile negativne učinke, ki bi jih lahko imeli na človekove pravice v lokalnih ribiških skupnostih;
67. poziva k vzpostavitvi foruma EU za dialog, ki bo pregleden in bo zagotavljal udeležbo vseh deležnikov in ravnovesje moči med njimi, da bi spodbudili medsektorsko sodelovanje, izmenjavo izkušenj in reševanje sporov;
68. poziva Komisijo in države članice, naj sprejmejo posebne ukrepe za spodbujanje in olajšanje dostopa ter polno uporabo razpoložljivih naložbenih možnosti za trajnostne ribolovne in akvakulturne prakse v okviru novega Evropskega sklada za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo, skupaj z drugimi programi EU, kot sta mehanizem za okrepanje in odpornost ali Obzorje Evropa, za trajnostne ribolovne prakse in za trajnostne dejavnosti akvakulture, pa tudi, da bodo lahko obalne, oddaljene in čezmorske skupnosti diverzificirale svoja gospodarstva;
69. poziva Komisijo, naj na podlagi najboljših praks sklada ESPRA razvije turistične projekte za rekreacijski ribolov in te projekte še naprej financira prek tega sklada;
70. poudarja, da je treba razviti celovitejše strategije za prilagajanje sektorjev ribištva in akvakulture ter obalnih območjih posledicam podnebnih sprememb in njihovem vplivu na skupnosti in njihovo preživetje; poudarja, da morajo vsi sektorji prispevati k blažitvi podnebnih sprememb v skladu z evropskim zelenim dogovorom ter sedmim in osmim okoljskim akcijskim programom;
71. meni, da bi morala skupna ribiška politika vključevati socialno pogojenost, podobno tisti iz nove skupne kmetijske politike, ki bi lahko določala sankcije za lastnike ribiških plovil, proizvajalce v akvakulturi in druge upravičence sklada ESPRA, če ti ne bi zagotovili ustreznih delovnih pogojev za vse svoje delavce, vključno s sezonskimi delavci in delavci migranti; poudarja, da je ta socialna pogojenost bistvena za zaščito dostojanstva na delovnem mestu in socialnih pravic delavcev v ribištvu in akvakulturi ter prispeva k doseganju socialne pravičnosti za vse;
72. meni, da so večja varnost zaposlitve, varnost pri delu, zdravi oceani, ki zagotavljajo boljše zaslužke in socialno varnost v ribiškem in akvakulturnem sektorju, bistveni za privabljanje žensk in mlajših generacij ter s tem zagotavljanje pomladitve sektorjev in njihovega nadaljnega preživetja;
73. pozdravlja vlogo žensk v trajnostnih ribiških in akvakulturnih vrednostnih verigah in

zato poziva, naj se jim zagotovijo dostojni delovni pogoji, enake plače, socialna varnost ter prepoznavnost in zastopanost v strukturah in procesih odločanja;

74. poudarja, da imata ribištvo in akvakultura v številnih delih EU ključno vlogo pri ustvarjanju delovnih mest in ohranjanju gospodarstva, saj v številnih obalnih in otoških skupnostih, zlasti v najbolj oddaljenih regijah, zagotavljata več kot polovico lokalnih delovnih mest;
75. poudarja, da je treba za izboljšanje trajnostnosti, konkurenčnosti in gospodarske uspešnosti ribiškega in akvakulturnega sektorja zagotoviti enake konkurenčne pogoje za gospodarske subjekte EU v svetovnem gospodarstvu ter se osredotočiti na poklicno usposabljanje, vseživljenjsko učenje, priznavanje tega usposabljanja na evropski ravni, svetovalne storitve ter širjenje tehničnega in znanstvenega znanja in inovativnih praks, pri tem pa treba priznati prispevek trgovinskih združenj v zvezi s tem;
76. poudarja, da je treba ribiškimi proizvodi pri prvi prodaji dodati vrednost, zlasti proizvodom malega priobalnega ribolova, da bi povečali prihodke in plače ribičev;
77. poziva Komisijo, naj razvije nove oblike trajnostnega pomorskega in obalnega turizma, spodbuja turistične dejavnosti, zagotavlja dodatne toke dohodkov in poveča zaposlenost skozi vse leto, da bi povečala vrednost morskih in obalnih območij, obenem pa zaščiti okolje in modro kulturno dediščino ter ohrani morske in obalne habitate; poudarja, da je krožno gospodarstvo v turistični panogi pomembno pri razvoju bolj trajnostnih praks, ki koristijo lokalnemu razvoju; priznava, da bi moral turistični sektor sodelovati z obalnimi skupnostmi in da potrebuje podporo za povečanje učinkovitosti in trajnostnosti infrastrukture ter konkurenčnosti morskih in turističnih letovišč;
78. priznava, da lahko obalni turizem na države v razvoju vpliva pozitivno, lahko pa je tudi škodljiv, če se razvijejo strategije za masovni turizem, ki vodijo do zmanjšanja porabe in dostopa lokalnih potrošnikov do hrane ter uničevanja morskega okolja in kulturnih identitet; poziva, naj EU spodbuja pravične modele turizma z majhnim vplivom;
79. poudarja, da je treba ohraniti naš naravni kapital in dediščino, da bi spodbudili trajnostni turizem (na primer ekološki turizem), in poziva države članice, naj zaščitijo biotsko raznovrstnost z nujnim sprejetjem ohranitvenih ukrepov (vključno s čezmejnimi) za zaščito, obnovo in promocijo morskih in obalnih ekosistemov, tudi s pomorskimi omrežji Natura 2000;
80. poziva Komisijo, naj vključi trajnostni pomorski, otoški in obalni turizem v povezane ukrepe in programe, podpre pobude, ki spodbujajo diverzifikacijo obalnega in pomorskega turizma, ter pomaga zmanjšati sezonsko odvisnost turističnih dejavnosti in zaposlitev; poziva Komisijo, naj zbira boljše podatke o prispevku rekreativnega turističnega trnkarjenja za obalna in otoška gospodarstva;
81. poudarja, kako pomembno je modro gospodarstvo v najbolj oddaljenih regijah, zlasti v turističnem sektorju; zato poziva Komisijo, naj oblikuje prometni program z možnostmi, ki so posebej povezane z oddaljenostjo in otoško lego (POSEI za promet), da bi bolj neposredno obravnavali potrebe otokov in najbolj oddaljenih regij ter podprli delovanje nekaterih komercialnih poti do njih;

82. podpira trajnostne prakse v obalnem in pomorskem turizmu, saj so bistvene za konkurenčnost atlantskega, sredozemskega in baltskega območja in ustvarjanje kakovostnih delovnih mest v modrem izobraževanju in poklicnem usposabljanju; poudarja, da bi posebno usposabljanje na področju dejavnosti modrega gospodarstva prispevalo k večji ozaveščenosti o morskih ekosistemih in potrebi po njihovi zaščiti;
83. poziva Komisijo, naj opravi široko posvetovanje z regionalnimi in lokalnimi organi ter vsemi povezanimi deležniki, da bi našli rešitve, ki bodo prilagojene lokalnim in regionalnim skupnostim;
84. poziva Komisijo, naj oceni možne rešitve za spodbujanje odpornosti turistične panoge na učinke prihodnjih pandemij ali drugih motenj, ki ogrožajo turistične dejavnosti, in pripravi ustrezne pobude za izboljšanje delovnih in zaposlitvenih pogojev delavcev v tej panogi, da bi se povečala njena privlačnost in da bi prispevali k uresničenju celotnega potenciala modrega gospodarstva;
85. poudarja pomen rekreacijske plovbe in jadranja za pomorski turizem; poudarja vlogo lokalne kulture in gastronomije pri razvoju evropskega obalnega turizma ter pomen obalnega in podvodnega turizma, športnega trnkarjenja, ekoturizma, vodnih športov in križarjenja;
86. poudarja, da so zavarovana morska območja pomemben instrument za varstvo oceanov; meni, da ta območja pomenijo priložnost za razvoj znanstvenega turizma;
87. pozdravlja, da je Komisija osredotočena na trajnostni in „počasni“ turizem ter da namerava razviti podporne svežnje (načrt za lokalne zelene dogovore) v podporo zelenemu prehodu za mesta in regije; ugotavlja, da lahko oddaljeni otoki in obalne skupnosti pri tem prehodu odigrajo vodilno vlogo;
88. poziva Komisijo in države članice, naj priznajo prispevek k modremu gospodarstvu, ki ga imata morski rekreacijski ribolov in turizem, ki ga ustvarja, ter potencial tega sektorja za zagotavljanje dodatnih gospodarskih priložnosti v obalnih skupnostih;
89. obžaluje, da potencial modrega gospodarstva ni bil dovolj upoštevan pri pripravi in ocenjevanju nacionalnih načrtov za okrevanje in odpornost, ki se financirajo iz instrumenta NextGenerationEU;
90. se zavzema za vzpostavitev ustreznega finančnega okvira za spodbujanje razvoja modrega gospodarstva in ustvarjanja delovnih mest, ki bo vključeval in usklajeval različne razpoložljive finančne instrumente, torej strukturne in naložbene (ESPR, ESRR, ESS, Kohezijski sklad), Obzorje Evropa 2021–2027 in druge; opozarja, da je treba spodbujati boljše usklajevanje teh instrumentov s potrebami deležnikov in obsežno razširjanje sedanjih priložnosti;
91. poziva k poglobljeni razpravi s sektorjem na ravni EU, pri čemer je treba upoštevati resne socialno-ekonomske učinke pravil o merjenju ribolovne zmogljivosti, vpliv teh pravil na ribištvo in življenje ribičev, hkrati pa ohraniti strog nadzor nad ribolovno zmogljivostjo;
92. poudarja strateški pomen ladjedelništva in popravil ladij ter njihovo medsebojno

povezanost z drugimi sektorji, kot je sektor pomorskega turizma; meni, da vlaganje v tehnološke inovacije in postopke velike specializacije, ki se lahko prevedejo v povečanje dodane vrednosti, lahko ustvari okolje manjše konkurenčnosti na svetovni ravni in omogoči spreobrnitev trenda upadanja sektorja; podpira posebne vrste podpore za oživitve in modernizacijo ladjedelniške industrije v državah članicah v njenih različnih oblikah;

93. ugotavlja, da so flote EU za mali in obrtni ribolov zelo stare, zlasti v najbolj oddaljenih regijah, da imajo njihova plovila zelo visoko povprečno starost in da niso varna ne za ljudi, ki delajo na njih, ne za same ulove, pri čemer ponovno poudarja potrebo po podpori sklada ESPRA za nakup novih plovil brez povečanja ulova, spoštovanje največjega trajnostnega donosa in s tem izboljšanje njihove okoljske učinkovitosti;
94. opozarja, da so ribiške flote v najbolj oddaljenih regijah v nekaterih primerih v zelo slabem stanju in predstavljajo nevarnost za varnost ribičev in okolje; zato meni, da je treba poiskati rešitve za izboljšanje varnosti in delovnih pogojev za ribiče, zmanjšanje emisij CO₂ ter izboljšanje pogojev za ribolov in ohranjanje pogojev za ulov; poudarja, da je treba zagotoviti neprekinjeno oskrbo z zdravimi in visokokakovostnimi beljakovinami v pogojih, ki so popolnoma varni in zaščiteni, z manjšim vplivom na okolje in brez povečanja ribolovne zmogljivosti;
95. poziva Komisijo in Svet, naj oblikujeta instrument podpore, podoben programu POSEI za ribištvo, da bi ublažili posledice otoške lege za najbolj oddaljene regije;
96. poudarja potencial za trajnostno uporabo pomorske razsežnosti EU v Atlantiku, za kar so potrebne bolj uravnotežene naložbe v njene otoke, najbolj oddaljene regije in obalna pristanišča, pa tudi razširitev številnih privezov ter povečanje skladiščnih zmogljivosti in opreme za ravnanje s tovorom, kar je zelo pomembno za ribiške proizvode in proizvode iz akvakulture;

Modri prehod

97. poziva k razvoju instrumentov, ki bodo omogočili trajnostno uporabo morskih virov in diverzifikacijo oceanskega gospodarstva, zajemši podporo za nove proizvode, ki so povezani z ribiškimi dejavnostmi in iz njih izhajajo ter ki lahko dodajo vrednost naši kulturni in naravni dediščini, zlasti z zagotavljanjem kakovostnih turističnih možnosti;
98. poudarja, da je treba vzpostaviti celovit okvir pomorske politike EU, ki bo zagotavljal skladnost med strategijo EU za biotsko raznovrstnost, strategijo „od vil do vilic“, podnebno politiko in skupno ribiško politiko;
99. meni, da bi moral akvakulturni sektor še naprej spremljati in izboljševati več parametrov na podlagi ukrepov, ki temeljijo na dokazih, vključno za dobrobit rib in gostoto staleža rib; poleg tega meni, da bi bilo treba izvesti študije o presoji vplivov na okolje, da bi izboljšali dobrobit rib, med drugim obogatili njihovo okolje, ohranili kakovost vode v mejah, ki so pomembne za dobrobit, da bi zmanjšali bolezni in njihovo širjenje, zmanjšali potrebo po antibiotikih in še naprej zmanjševali onesnaževanje, dosegali boljše podnebne in okoljske rezultate ter povečali odpornost na podnebne spremembe;

100. ugotavlja, da je za izboljšanje trajnosti sektorja potrebna diverzifikacija vrst rib v akvakulturi EU, vključno z nizkotrofičnimi in nemesojedimi vrstami;
101. poudarja potencialno vlogo akvakulture, zlasti pri ustvarjanju delovnih mest in varnosti preskrbe s hrano, pa tudi pri lajšanju prehoda na trajnostne prehranske sisteme; meni, da je bistveno zmanjšati pritisk na morske vire z razvojem in povečanjem uporabe drugih virov in trajnostno upravljanih virov krme, ki niso prostoživeče ribe, s čimer bi obrnili trend izgube biotske raznovrstnosti v oceanih in morjih; poudarja, da je treba ustrezno urediti uporabo morskega prostora za akvakulturo; v zvezi s tem poudarja pomen jasnega in zanesljivega pravnega okvira, ki spodbuja dostop do vode z vsemi potrebnimi jamstvi;
102. ugotavlja, da lahko povečana uporaba ribje moke in ribjega olja v akvakulturi EU ogrozi trajnostnost staležev prosto živečih rib v vodah EU in vodah tretjih držav;
103. poudarja, da je treba izvesti vse ukrepe za zagotovitev konkurenčnega razvoja ribištva in akvakulture zaradi pomena, ki ga imata za zanesljivo preskrbo s hrano;
104. poudarja, da sta ribištvo in akvakultura pomembna za oskrbo z beljakovinami, ki je bistvena za prehransko varnost, pa tudi za socialno-ekonomski razvoj lokalnih skupnosti in ustvarjanje delovnih mest po svetu; opozarja zlasti, da ima ribe in morsko hrano za glavni vir živalskih beljakovin skoraj milijarda ljudi, večinoma v državah v razvoju; ugotavlja, da je od malega ribolova odvisnih več kot 90 % ribičev in ribiških delavcev; obžaluje, da je pandemija covid-19 znatno prizadela ljudi, zaposlene v ribištvu in akvakulturi;
105. poudarja, da je treba trajnostno hrano iz oceanov, morij in sladkovodnih virov proizvajati samo z odgovornim ribolovom in trajnostno akvakulturo ter da morajo vsi ribiški in akvakulturni proizvodi, ki se uživajo v EU, izvirati iz trajnostnih prehranskih sistemov, ob popolnem upoštevanju omejitev planeta; poziva Komisijo, naj na podlagi znanstvenega mnenja pripravi kazalnike trajnostnosti za ribiške proizvode in proizvode iz akvakulture iz EU ter zahteva podobne trajnostne standarde za proizvode, uvožene na trg EU;
106. poudarja, da je EU odgovorna za 1 % svetovne proizvodnje alg, zato meni, da bi morale države članice in sklad ESPRA spodbujati pridelavo morskih alg; poudarja, da so alge ena od rešitev prihodnosti za doseganje ciljev zelenega dogovora, kot so uporaba alg za zajemanje CO₂, nadomestitev drugih materialov v različnih gospodarskih sektorjih ali uporaba alg kot prehranskega proizvoda za prehrano ljudi, saj bi lahko bile pomemben vir beljakovin in kakovostnih mikrohranil;
107. poziva Komisijo, naj preuči vse rešitve za razvoj možnosti za proizvodnjo in uporabo alg ter tudi možnosti financiranja za pospeševanje pridelave alg; poziva Komisijo, naj hitro ukrepa in omogoči odobritev alg kot novega živila, tako da zmanjša s tem povezane stroške uporabe in omogoči lažji dostop do trga, hkrati pa zagotovi kakovost in varnost proizvodov;
108. meni, da je treba spodbujati trajnostne modele akvakulture, ki bi lahko prispevali k ohranjanju ekosistemov, ki ščitijo pred posledicami podnebnih sprememb; poudarja, da je pomembno razlikovati med proizvodnjo in akvakulturo za predelavo beljakovin,

zlasti če slednja vključuje prakse, ki povzročajo pritisk na trajnostnost morskih virov; meni, da bi bilo treba krmo, namenjeno ribištvu in akvakulturi, proizvajati s trajnostnim kmetijstvom in ribolovom, zato bi bilo treba izključiti vse proizvode, pridobljene z nezakonitim, neprijavljenim in nereguliranim ribolovom ali prekomernim ribolovom;

109. meni, da bi lahko s proizvodnjo mikroalg zmanjšali uporabo netrajnostne ribje moke v ribištvu; poudarja, da je treba še naprej razvijati in spodbujati ekološko akvakulturo, saj ima velik potencial za rast, v ta namen pa je mogoče izkoristiti orodja in finančna sredstva EU; poziva k boljšemu zbiranju, obdelavi in razširjanju statističnih podatkov o ekološki akvakulturni proizvodnji;
110. poziva, naj se skupna ribiška politika na splošno uporablja za vse ribiške flote EU, da bi zagotovili upravljanje ribiških in akvakulturnih dejavnosti na način, ki lahko ustvari socialno-ekonomske koristi, prispeva k razpoložljivosti živil ter kar najbolj zmanjša vpliv njihovih posebnih dejavnosti na habitate in morske ekosisteme, hkrati pa obnavlja in ohranja populacije lovljenih vrst nad ravnmi, ki omogočajo največji trajnostni donos; meni, da jo je treba uporabljati ob upoštevanju posebnih značilnosti različnih morskih bazenov;
111. poudarja vlogo, ki jo imata sektorja ribištva in akvakulture in zaposleni v njih pri energetskega prehodu in lažšanju podnebnih sprememb z razogljičenjem in spodbujanjem dejavnosti, kot je zbiranje morskih odpadkov, ki spodbujajo krožno gospodarstvo;
112. opozarja, da odlaganje odpadkov v morje in vseh vrst onesnaževal, zlasti ki izvirajo iz vseh vrst plastike, škoduje okolju, povzroča resne gospodarske izgube v ribiškemu sektorju in drugih dejavnostih ter vpliva na zdravje ljudi vzdolž celotne prehranske verige; pozdravlja odločitev sklada ESPRA, da ribičem zagotovi finančna sredstva za obnovo in zbiranje, ponovno uporabo in recikliranje izgubljenega ribolovnega orodja ter drugih morskih odpadkov; vendar obžaluje zamudo pri doseganju ciljev okvirne direktive o morski strategiji in v zvezi s tem poudarja, da bi bilo treba spodbujati nadaljnje kampanje ozaveščanja in usposabljanje ribičev;
113. poziva Komisijo in države članice, naj dejavneje podprejo posodobitev in trajnostni razvoj ribiškega sektorja, zlasti malega ribolova, da bi ribolovno orodje postalo bolj selektivno in da bi se zmanjšal vpliv ribolova na okolje;
114. poudarja vlogo Uredbe (EU) 2019/1241 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o ohranjanju ribolovnih virov in varstvu morskih ekosistemov s tehničnimi ukrepi²⁰, ki določa ohranitvene ukrepe, ki urejajo, kako, kje in kdaj se lahko izvaja ribolov, da bi zaščitili občutljive vrste in habitate na nacionalni in regionalni ravni, povečali ribolovni donos in hkrati zmanjšali vplive na morske ekosisteme, zlasti s povečano selektivnostjo;
115. meni, da je pomembno stalno zbirati podatke, da bi bolje ocenili merila trajnostnosti in preprečili vzpostavitev ribolovnih območij, na katerih so bili opredeljeni občutljivi morski ekosistemi;

²⁰ UL L 198, 25.7.2019, str. 105.

116. zlasti poziva k prepovedi EU ribolova s pridneno vlečno mrežo na vseh zavarovanih morskih območjih; poziva, naj se sklad ESPRA uporablja za zagotavljanje učinkovite podpore pri prehodu ribiških flot EU na bolj selektivne in manj škodljive ribolovne tehnike;
117. meni, da je globoko morje kraj, kjer je raznolikost vrst ter ekosistemov največja na Zemlji in ki zagotavlja ključne okoljske dobrine in storitve, vključno z dolgoročno sekvestracijo ogljika, zaradi okoljskih razmer pa je izjemno občutljivo na človekove motnje; zato poziva Komisijo in države članice, naj podprejo mednarodni moratorij na globokomorsko rudarjenje;
118. poziva k zakonodajnim in nezakonodajnim orodjem za izvajanje strategije za biotsko raznovrstnost ter k okrepitvi ukrepov za doseganje ciljev okvirne direktive o morskii strategiji, da bi ohranili morsko biotsko raznovrstnost in obnovili degradirane ekosisteme ter spodbujali konkurenčnost v ribištvu, akvakulturi in drugih sorodnih sektorjih;
119. pozdravlja zavezo Komisije, da bo pregledala okvirno direktivo o pomorski strategiji; poziva Komisijo, naj direktivo pri reviziji uskladi s cilji evropskega zelenega dogovora, strategije za biotsko raznovrstnost do leta 2030 in osmega okoljskega akcijskega programa;
120. poziva k sprejetju nujnih ukrepov za boj proti nezakonitemu, neprijavljenemu in nereguliranemu ribolovu, ki je še vedno ena najresnejših groženj za zdravje ekosistemov in gospodarsko konkurenčnost samega ribiškega sektorja; poziva k večji skladnosti med evropsko trgovinsko in ribiško politiko, da bi se učinkovito soočali z nezakonitim, neprijavljenim in nereguliranim ribolovom;

Sodelovanje, znanje in inovacije

121. poziva k večjemu sodelovanju med akademskimi krogi, raziskovalnimi in inovacijskimi središči, javnimi organi in industrijo, da bi spodbujali uporabo opreme, metod, tehnik in praks, ki temeljijo na najboljših razpoložljivih znanstvenih spoznanjih in ki lahko izboljšajo učinkovitost in varnost pri delu, gospodarsko rast in konkurenčnost ter okoljsko trajnostnost; opozarja na pomen oceanske pismenosti za opozarjanje družbe in spodbujanje vseh državljanov in deležnikov k sprejemanju premišljenega in odgovornega odnosa do oceanov in njihovih virov;
122. ugotavlja, da so zanesljivi, kakovostni in harmonizirani podatki o oceanih pomemben dejavnik trajnostne preobrazbe modrega gospodarstva;
123. poudarja, da je potencial strategije modrega gospodarstva mogoče doseči le s sodelovanjem vseh deležnikov; ugotavlja, da se v pomorskem prometu vse pogosteje uporabljajo podatki in umetna inteligenca; poziva Komisijo, naj oceni socialno-ekonomski učinek avtomatizacije in digitalizacije sektorja;
124. poziva Komisijo, naj še naprej razvija in krepi vozlišča znanstvenega znanja, kot sta storitev programa Copernicus za pomorstvo in evropska mreža za pomorsko opazovanje in podatke, ki ponujajo neprecenljivo znanje o evropskih morjih in oceanih; poudarja,

da rekreacijski ribolov povečuje znanje o vodnem okolju in zavezanost k varstvu tega okolja;

125. pozdravlja vzpostavitev misije za oceane v okviru programa Obzorje 2030; poziva k večji jasnosti in obveščanju o časovnem razporedu javnih razpisov, povezanih s to misijo;
126. poudarja, da je treba uskladiti zbiranje podatkov o socialno-ekonomskem in okoljskem spremljanju in spremljanju živih ekosistemov in staležev rib; poudarja, da bi bilo treba zbrane podatke upoštevati tudi pri urejanju vpliva drugih pomorskih dejavnosti;
127. meni, da je treba omejitev bruto tonaže kot merilo za merjenje ribolovne zmogljivosti prilagoditi dejanskemu stanju sektorja in potrebi po uporabi sodobnejših motorjev, ki manj onesnažujejo okolje, in energetske učinkovitejših motorjev; v zvezi s tem poziva Komisijo, naj pregleda ta merila, da bi izboljšali varnost ter delovne in življenjske razmere ter omogočili spremembe, potrebne za izboljšanje okoljske trajnosti, privabljanje večjega števila mladih delavcev v sektor in zagotovitev manjšega vpliva na okolje ter da se ribolovna zmogljivost ne bo povečala;
128. poziva Komisijo, naj zbira skladne podatke, na podlagi katerih bi omogočili pametno upravljanje obalnega turizma ter preprečili pritisk na ekosisteme in lokalne skupnosti, pa tudi konkurenco s tradicionalnimi dejavnostmi, kot sta obrtniški in priobalni ribolov;
129. poudarja, kako pomembni so upravljalni in prilagoditveni ukrepi, ki so nujni za zaščito obalnih skupnosti, habitatov ter biotske raznovrstnosti in ki bi pomenili dobro porabljen sredstva v primerjavi z ogromnimi učinki podnebnih sprememb in posledičnimi stroški; poziva Komisijo, naj vzpostavi sistem opozarjanja in opazovanja vse pogostejših neviht in poplav ter zagotovi ustrezno spremljanje okolja in zdravja ter izvede raziskavo o zgodnjem opozarjanju; poziva Komisijo, naj oceni različne scenarije in ukrepe za soočenje z dvigom morske gladine in vse pogostejšimi skrajnimi vremenskimi pojavi;
130. opozarja, da obstajajo orodja, kot so evropski program CleanSeaNet, ki je namenjen spremljanju onesnaževanja z nafto; poudarja, da je bistveno regionalno sodelovanje, tudi s državami nečlanicami, zlasti v Sredozemskem morju; zato poziva Komisijo, naj izboljša izmenjavo informacij in sodelovanje med državami; poudarja, kako pomembno je sodelovalno, vključujoče in medpanožno pomorsko prostorsko načrtovanje, ki upošteva socialno-ekonomske in okoljske vidike ter vprašanja glede biotske raznovrstnosti; poudarja, kako pomemben je energetski prehod, v katerem lahko panoga modrega gospodarstva spodbuja uporabo tehnologij za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov na morju, kot so energija valovanja in plimovanja ter sončna in vetrna energija; poudarja, kako pomembno je podpirati razogljičenje industrij ladijskega in pomorskega prometa, razviti trajnostne tehnologije in povečati uporabo nizkoemisijskih in obnovljivih virov energije;
131. podpira načelo trajnostnega razvoja v modrem gospodarstvu, saj je gonilna sila za gospodarsko rast v EU, zlasti na območju Atlantskega oceana ter Sredozemskega in Baltskega morja, kar bo podprlo vse panožne in medpanožne dejavnosti, povezane z oceani, morji in obalnimi območji, zajemši pomorski promet, ladjedelništvo in popravilo ladij, biotehnologijo, trajnostni turizem, vetrno energijo na morju,

komercialni in rekreativni ribolov in akvakulturo ter energijo valovanja in plimovanja; poziva Komisijo, naj spodbuja raziskave, razvoj in inovacije, ki prispevajo k trajnostnemu turizmu, učinkoviti rabi virov in obnovljivim virom energije; zlasti poudarja, da bi lahko energija iz obnovljivih virov na morju postala pomemben del evropskega energetskega sistema do leta 2050, in poziva k oblikovanju spodbud in financiranja za naložbe v pristaniško infrastrukturo, da bi olajšali zagotavljanje storitev za industrijo obnovljivih virov energije na morju;

132. poziva Komisijo, naj zagotovi, da bo EU dobila in ohranila vodilno vlogo na področju tehnologije, obdržala usposobljeno delovno silo in proizvajala energijo, pri tem pa zmanjšala morebitne vplive na morsko okolje;
 133. poudarja pomen inovacij v ribištvu za izboljšanje njegove okoljske in gospodarske uspešnosti ter poziva k novemu pristopu k inovacijam, pri katerem inovacije in posodobitev ne pomenijo povečanja ribolovnih zmogljivosti;
 134. poziva Komisijo, države članice in regije, naj sodelujejo pri spodbujanju in podpiranju lokalnih pobud za ohranjanje življenjskih pogojev, tradicij in kulturne dediščine, povezanih z ribištvom in akvakulturo;
 135. poziva Komisijo, naj glede na negotov položaj najbolj oddaljenih regij odločno podpre inovacije in raziskave, da bi razvili inovativne, okoljsko, socialno in gospodarsko trajnostne prakse in tehnike v ribištvu in akvakulturi v teh regijah, s čimer bi tem regijam dali vodilno vlogo pri upravljanju oceanov;
 136. poudarja, da imajo morski odpadki velik okoljski in socialno-ekonomski vpliv v teh regijah, zato poziva Komisijo, naj ustanovi center za boj proti onesnaževanju morja s plastiko, po možnosti v najbolj oddaljeni regiji, s strokovnim znanjem na področju inovacij, razvoja in sodelovanja z deležniki in združenji na področju ribištva in akvakulture, katerega naloga bo sprejetje trajnostnih strategij in politik, ki bi jih bilo mogoče ponoviti v drugih regijah;
 137. meni, da je pomembno povečati ozaveščenost potrošnikov o hranilni vrednosti različnih ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture; poudarja, da je treba potrošnikom zagotoviti ustrezne informacije, da bi spremenili potrošniške navade in spodbujali uživanje manj znanih morskih proizvodov iz evropskih voda;
 138. poudarja, da je treba ozaveščati potrošnike o proizvodih na osnovi alg, povečati njihovo sprejemljivost med potrošniki in povečati ozaveščenost potrošnikov o živilskih odpadkih; ponovno poudarja, da je treba izboljšati obveščanje potrošnikov z učinkovitim označevanjem, vključno z označevanjem trajnosti;
-
- ◦
139. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji, Odboru regij in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru.

OBRAZLOŽITEV

Vsebina predloga

Evropska komisija je 17. maja 2021 predstavila sporočilo o novem pristopu za trajnostno modro gospodarstvo v EU (COM(2021)0240) v skladu z določbami evropskega zelenega dogovora, da bi naše gospodarstvo naredili učinkovito in konkurenčno, hkrati pa postopno zmanjšali emisije ogljika, varovali okolje in biotsko raznovrstnost, pri čemer nihče ne bo zapostavljen.

Namen tega sporočila je določiti obsežen program za doseganje teh ciljev, da bi idejo o neregulirani „modri rasti“ nadomestili z idejo „trajnostnega modrega gospodarstva“, ki temelji na zaščiti treh stebrov trajnosti: okolja, sociale in gospodarstva;

Stališče poročevalke

Poročevalka pozdravlja sporočilo Komisije o novem pristopu k trajnostnemu modremu gospodarstvu v Evropski uniji. Poudarja pa, da sporočilo ne ponuja dovolj konkretnih ukrepov za zaščito ribištva in akvakulture kot sektorjev modrega gospodarstva.

Modro gospodarstvo je širok segment našega gospodarstva in zajema vse panoge in sektorje, povezane z oceani, morji in obalnimi območji, vključno s kopensko akvakulturo in proizvodnjo alg. V zadnjih desetih letih so bili sprejeti pomembni ukrepi za posodobitev in diverzifikacijo različnih sektorjev, vključno z bolj tradicionalnimi sektorji, kot je ribištvo, da bi razvili bolj trajnostne modele modrega gospodarstva. Vendar se je treba tudi zavedati, da lahko v obsežnem segmentu modrega gospodarstva nekateri sektorji včasih pridejo v konflikt zaradi pomanjkljivega načrtovanja in ker ni dovolj strateškega morskega prostora, kar je lahko škodljivo za nekatere sektorje.

Poročevalka poudarja, da sta ribištvo in akvakultura ključna za spodbujanje zaposlovanja in kvalificirane delovne sile, pa tudi za uskladitev gospodarskega razvoja z varstvom okolja in ekosistemov, odgovorno uporabo virov in pomoč pri doseganju cilja ničelne stopnje onesnaževanja. Poudarja tudi, da se je treba zavedati, da ribištvo in akvakultura zagotavljata beljakovine in mikrohranila, ki so bistvena za prehransko varnost in zdravje ljudi.

Meni, da bi bilo treba pripraviti posebne strateške smernice za konkurenčen in odporen razvoj ribištva in akvakulture, zagotavljanje preskrbe s hranljivo in zdravo hrano ter ustvarjanje delovnih mest, pa tudi za spodbujanje raziskav in inovacij, pri tem pa nikoli ne bi smeli pozabiti na varstvo okolja in biotske raznovrstnosti v skladu z evropskim zelenim dogovorom.

Poudarja tudi, da je potrebno sodelovanje med državami članicami, regionalnimi vladami in lokalnimi organi ter da so potrebna dvostranska partnerstva s tretjimi državami, usmerjena v doseganje najvišjih trajnostnih standardov povsod tam, kjer lovijo evropske flote. Samo tako lahko zagotovimo, da bomo vsi sledili istemu cilju.

1.3.2022

MNENJE ODBORA ZA RAZVOJ

za Odbor za ribištvo

Na poti do trajnostnega modrega gospodarstva v EU: vloga ribištva in akvakulture
(2021/2188(INI))

Pripravljalnica mnenja: Caroline Roose

POBUDE

Odbor za razvoj poziva Odbor za ribištvo kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

- A. ker lahko povečana konkurenca za morski prostor med sektorji modrega gospodarstva ogrozi možnost preživljanja obalnih skupnosti in malih ribičev, zlasti žensk; ker bi moralo modro gospodarstvo slediti pristopu, ki temelji na človekovih pravicah;
- B. ker čezmerno izkoriščanje, onesnaževanje in podnebne spremembe povzročajo resno izgubljanje biotske raznovrstnosti, ki je ključna za ribolov in obalne skupnosti;
- C. ker je treba s sporazumi o partnerstvu o trajnostnem ribištvu zagotoviti, da mali ribiči ustrezno in učinkovito uporabljajo in nadzirajo upravljanje ribjih staležev ter imajo dostop do njega;
- D. ker lahko čezmerno izkoriščanje ribjih staležev, ki vodi do pomanjkanja razpoložljivih virov za lokalne prebivalce, vključno z mladimi, prispeva k migracijam;
- E. ker je za habitate na morskem dnu po svetu ribolov s pridneno vlečno mrežo najpogostejši vir fizičnih motenj, ki jih povzročajo ljudje; ker zlasti nedavne ocene kažejo, da lahko ribolov s pridneno vlečno mrežo zaradi poseganja v usedline na morskem dnu, ki so izredno pomembni zbiralniki za dolgoročno shranjevanje ogljika, sprosti toliko CO₂ kot celotna letalska industrija, obenem pa prispeva k zakisljevanju oceanov ter ogroža produktivnost in biotsko raznovrstnost morja;
- F. ker se zaradi podnebnih sprememb vedno bolj spreminjajo porazdelitev in migracijski vzorci različnih ribjih vrst, vplivajo pa tudi na mali ribolov v državah v razvoju, ki so bolj ranljive za njihove učinke;
- G. ker posebno poročilo Medvladnega panela za podnebne spremembe o oceanu in kriosferi v spreminjajočem se podnebjju vsebuje dokaze, da je združevanje znanstvenega znanja z znanjem lokalnega in domorodnega prebivalstva koristno za krepitev odpornosti;

- H. ker je nezakoniti, neprijavljeni in neregulirani ribolov ena najresnejših groženj za trajnostno izkoriščanje ribjih populacij; ker davčna utaja in korupcija omogočata nezakoniti, neprijavljeni in neregulirani ribolov, s katerim so pogosto povezane zlorabe človekovih pravic, vključno s trgovino z ljudmi in sodobnim suženjstvom;
- I. ker je EU pomemben trg za ribjo moko in ribje olje iz Zahodne Afrike;
1. meni, da je ocean svetoven in neprekinjen prostor; opozarja na ključno vlogo ribolova, zlasti malega in obrtniškega, za prehransko in hranilno varnost; poudarja, da podpira trajnostni razvoj ribiškega sektorja, zlasti malega ribolova in akvakulture, ki ne bo vplival na okolje; poudarja pomembnost pravočasnega in vključujočega načrtovanja, pri katerem se upošteva prispevek deležnikov, da se preprečijo morebitna navzkrižja med ribištvom in drugimi sektorji modrega gospodarstva; poziva EU, naj ta navzkrižja obravnava s preglednimi mehanizmi za reševanje sporov; poudarja, da je zato treba spodbujati participativno pomorsko prostorsko načrtovanje, vzpostavitev forumov deležnikov za dialog ter strogo izvajanje previdnostnega pristopa ne le pri rudarjenju v globokem morju, ampak tudi pri razvoju novih sektorjev modrega gospodarstva;
 2. poudarja, da sta ribištvo in akvakultura pomembna za oskrbo z beljakovinami, ki je bistvena za prehransko varnost, pa tudi za socialno-ekonomski razvoj lokalnih skupnosti in ustvarjanje delovnih mest po svetu; opozarja zlasti, da ima ribe in morsko hrano za glavni vir živalskih beljakovin skoraj milijarda ljudi, večinoma v državah v razvoju; ugotavlja, da je od malega ribolova odvisnih več kot 90 % ribičev in ribiških delavcev; obžaluje, da je pandemija covid-19 znatno prizadela ljudi, zaposlene v ribištvu in akvakulturi;
 3. poudarja individualno in kolektivno odgovornost ohranitve oceana, tudi kot ključnega mehanizma za uravnavanje podnebja, in njegovega ekološkega stanja; poudarja, da je zato treba začeti izvajati celosten, na ekosistemu temelječ pristop za vse sektorje modrega gospodarstva, vključno z ekstraktivno industrijo; zlasti poziva EU in partnerske države, naj podpirajo politike, ki obravnavajo prelov, nezakoniti, neprijavljeni in neregulirani ribolov ter druge ribolovne prakse, ki negativno vplivajo na morske habitate in oceanske ekosisteme ter ogrožajo trajnostnost virov; vztraja, da je treba odpraviti škodljive subvencije za ribištvo in si prizadevati za sprejetje znanstveno utemeljenih ciljev največjega trajnostnega donosa za upravljanje vseh staležev, kot bi bilo treba v skladu s skupno ribiško politiko EU in ciljem 6 glede biotske raznovrstnosti iz Aičija doseči do leta 2020, ter izvajati učinkovito spremljanje in nadzor;
 4. je seznanjen z novo strategijo EU za trajnostno modro gospodarstvo; obžaluje, da za ribištvo in akvakulturo niso določeni posebni cilji; poudarja, da je treba zmanjšati okoljske vplive ribolova na morske habitate ter oblikovati celosten pristop k modremu gospodarstvu s poudarkom na ohranjanju in obnavljanju obale;
 5. poudarja pomembno vlogo in odgovornost EU v svetovnem upravljanju ribištva, pri katerem bi bilo treba prednostno obravnavati trajnostno upravljanje naravnih virov, vključno z ribolovnimi viri, pravice pomorščakov na plovilih in pravice ribičev, zlasti malih in obrtniških ribičev, katerih uporabo ribolovnih virov in nadzor nad njimi bi bilo treba zaščititi; poziva EU, naj v ta namen poveča finančno podporo za razvoj celotne vrednostne verige malega ribolova ter zagotovi večjo udeležbo žensk pri odločanju,

glede na to, da imajo pri malem ribolovu, vključno z dejavnostmi pred ulovom in po njem, akvakulturi in ribolovu v celinskih vodah ključno vlogo; poudarja, da je treba ženske in obalne skupnosti vključiti v sheme upravljanja ribištva in razvoj alternativnih virov prihodkov za ribiče, da bi učinkovito zmanjšali prelov;

6. opozarja, da je EU zavezana načelu skladnosti politik za razvoj, in poudarja, da je treba njen prispevek k ciljem trajnostnega razvoja izboljšati z zunanjo razsežnostjo skupne ribiške politike; poudarja, da morajo biti sporazumi o partnerstvu o trajnostnem ribištvu skladni z najboljšim razpoložljivim znanstvenim mnenjem in ne smejo ogroziti lokalne prehranske varnosti ali malega ribolova v državah, ki niso članice EU, tako da bi jih neposredno izpostavljali konkurenci s plovili EU; poudarja, da so ti sporazumi pomembni za dvostransko politično sodelovanje na področju ribištva, ter poziva, naj se uskladijo z agendo za trajnostni razvoj do leta 2030 in zlasti s ciljem trajnostnega razvoja 14 (ohranjati in trajnostno uporabljati oceane, morja in morske vire za trajnostni razvoj), pa tudi z okoljskimi obveznostmi in cilji skupne ribiške politike EU, tako da se poveča sektorska podpora in okrepijo določbe o trajnostnosti v zvezi s presežki, zavržki in previdnostnim pristopom; poziva, naj EU z dvostranskimi ali večstranskimi odnosi sodeluje s partnerskimi državami, ki niso članice EU, da bi zagotovila, da za njihove flote za ribolov na odprtem morju veljajo enaki standardi glede trajnostnosti kot za evropske;
7. poudarja, da morajo sporazumi o partnerstvu o trajnostnem ribištvu postati pripomoček za razvoj lokalnih modrih gospodarstev; meni, da je zaradi nezadostnih podatkov težko oceniti prispevke teh sporazumov k doseganju ciljev trajnostnega razvoja v partnerskih državah; poziva EU, naj poveča zahteve teh sporazumov glede preglednosti, zbiranja podatkov (zlasti o ulovu, registraciji vozil in delovnih pogojih) in poročanja ter vzpostavi centralizirano socialno-ekonomsko podatkovno zbirko za vsa plovila EU, ne glede na to, kje delujejo;
8. poudarja, da je treba v pogajanja o sporazumih o partnerstvu o trajnostnem ribištvu in med njihovim obdobjem izvajanja vključiti vse deležnike ter zagotoviti, da se upoštevajo potrebe skupnosti, na katere ta partnerstva najbolj vplivajo;
9. obžaluje pomanjkljivo spremljanje izvajanja in ustrezne uporabe financiranja; je zaskrbljen, da sektorska podpora v okviru sporazumov o partnerstvu o trajnostnem ribištvu za male ribiče pogosto nima neposrednih koristi; poziva Komisijo, naj vzpostavi tesno povezavo med sporazumi o partnerstvu o trajnostnem ribištvu in razvojno pomočjo EU, da bi se izboljšala dodana vrednost za obalne skupnosti; poleg tega poziva Komisijo, naj proaktivno objavlja letna poročila o tem, kako se uporablja sektorska podpora, da bi bolje sledili uporabi javnih sredstev EU;
10. pozdravlja vlogo konvencij o regionalnih morjih in regionalnih organizacij za upravljanje ribištva; poziva Komisijo, naj pripravi ambiciozna pooblastila za regionalne organizacije za upravljanje ribištva, da bi zaščitili ribolovne vire v državah v razvoju in mednarodnih vodah, zlasti z izboljšanjem upravljanja staležev vrst, kot je tropski tun, zmanjšanjem zavržkov, uporabo previdnostnega pristopa, da se zagotovi ohranjanje ogroženih vrst in ranljivih morskih ekosistemov, ter izboljšanjem razpoložljivih podatkov, skladnosti in preglednosti odločanja;

11. poziva Komisijo, naj si prizadeva za vključitev ciljev prilagajanja podnebnim spremembam in njihovega blaženja v svoje sporazume o partnerstvu o trajnostnem ribištvu ter pri odločanju v okviru regionalnih organizacij za upravljanje ribištva;
12. poziva EU in države članice, naj okrepijo prizadevanja za izboljšanje svetovnega upravljanja ribištva, zlasti z mehanizmi, kot je pobuda za preglednost v ribištvu;
13. poudarja, da lahko proizvodnja ribje moke in ribjega olja med drugim prispeva k prelovu v državah v razvoju, zlasti v Zahodni Afriki; poziva k obveznim ukrepom skrbnega pregleda, s katerimi bi zagotovili, da je celotna dobavna veriga morske hrane pravična, v celoti sledljiva in brez nezakonitega, neprijavljenega in nereguliranega ribolova ter da ni povezana s kršitvami človekovih pravic, vključno s trgovino z ljudmi in suženjstvom; v širšem smislu poziva, naj se izboljšajo prakse upravljanja ribištva, spremljanje, razvoj ekološkega označevanja in nove tehnologije, kot je veriženje blokov, da bi izboljšali sledljivost proizvodov;
14. poudarja, kako velik vpliv ima akvakultura EU na države, ki niso članice EU, zlasti uporaba ribolovnih virov iz teh držav za hranjenje plenilcev v akvakulturi EU; poudarja, da trajnostna in nadzorovana akvakultura ne bi smela povzročati tveganj za okoliške ekosisteme skupaj z občasnimi izbruhi bolezni; poziva k razvoju trajnostne akvakulture s trajnostnim upravljanjem ribištva in primeri dobre prakse v akvakulturi, in sicer z močnim zmanjšanjem odvisnosti te panoge EU od ribje moke in spodbujanjem gojenja nemesojedih vrst; poleg tega poziva EU, naj zagotovi tehnično pomoč proizvajalcem, zlasti malim, v državah v razvoju;
15. opozarja, da bi morale vse države, ki se ukvarjajo z ribištvom v Zahodni Afriki, vzpostaviti regionalno organizacijo za upravljanje ribištva – zlasti za izkoriščanje skupnih staležev, kot so male pelagične ribe – kot zahtevajo mednarodno pravo, ustrezni nacionalni zakoni, vseafriške in regionalne ribiške politike ter drugi instrumenti; meni, da bi moral biti ta režim upravljanja skladen s previdnostnim in na ekosistemu temelječim pristopom, ki zagotavlja, da je celotni dovoljeni ulov znotraj varnih bioloških meja;
16. poziva EU, naj kot temelj prihodnje modre delovne skupine EU-Afrika učinkovito spodbuja in varuje mali ribolov v Afriki, ki je glavna možnost preživljanja z oceanom, in sicer s financiranjem izvajanja mednarodnih smernic Organizacije za prehrano in kmetijstvo o trajnostnem malem ribolovu;
17. poziva EU, naj razvije pristop k upravljanju oceanov in modremu gospodarstvu, ki bo temeljil na človekovih pravicah, in sicer s krepitvijo vloge lokalnih skupnosti ter podpiranjem pravičnih dobavnih verig, prehranske suverenosti in trajnostnega gospodarskega razvoja lokalnih ribiških skupnosti;
18. je seznanjen s ciljem, da bi do leta 2030 zaščitili 30 % svetovnih oceanov, vendar opozarja, da tega ne bi smeli storiti na račun prehranske varnosti, ribičev in proizvajalcev v akvakulturi, domorodnih ljudstev ter lokalnih skupnosti;
19. opozarja, da vse več raziskav, zlasti posebno poročilo Medvladnega panela za podnebne spremembe o oceanu in kriosferi v spreminjajočem se podnebjju, kaže, da je cilje v zvezi z biotsko raznovrstnostjo ter blažitvijo podnebnih sprememb in prilagajanjem nanje

lažje doseči, če imajo ribiči in lokalne skupnosti neposreden nadzor nad upravljanjem virov, od katerih so odvisni; poudarja, da so ekosistemi, ki jih upravljajo obalne skupnosti, med najbogatejšimi in najbolj produktivnimi, pripomorejo pa tudi k prilagajanju obalnih območij na posledice podnebnih sprememb; opozarja na tveganja, ki jih pomeni prilaščanje oceanov in so povezana s pomorskim prostorskim načrtovanjem; v zvezi s tem poudarja, da je treba zaščititi mali ribolov, zagotoviti odgovorno upravljanje in zahtevati, da upravičenci podjetij EU, ki delujejo v modrem gospodarstvu, prevzamejo odgovornost, če njihove dejavnosti kršijo človekove pravice;

20. poudarja zaskrbljenost, da se bo zaradi razvoja novih dejavnosti modrega gospodarstva povečala konkurenca pri rabi prostora na račun bolj tradicionalnih dejavnosti, kot je ribolov; poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo, da zasebni vlagatelji EU delujejo pregledno, ne konkurirajo obalnim skupnostim in spoštujejo cilje trajnostnega razvoja; v širšem smislu poudarja, da je pomembno okrepiti dvostranska partnerstva z državami, ki niso članice EU, v različnih sektorjih modrega gospodarstva, da se izboljša spoštovanje okoljskih in socialnih standardov;
21. poudarja, da mora imeti modro gospodarstvo aktivno vlogo pri boju proti podnebnim spremembam; poziva EU in partnerske države, naj se v strategijah za blaženje podnebnih sprememb oprejo na znanje domorodnega prebivalstva in aktivno spodbujajo participativno upravljanje, ki je dokazano učinkovito za povečanje odpornosti lokalnih skupnosti;
22. je zaskrbljen zaradi primerov nezakonitega, neprijavljenega in nereguliranega ribolova zunaj voda EU; opozarja, da nezakoniti, neprijavljeni in neregulirani ribolov, ki ga lajša praksa uporabe zastav ugodnosti, škodi prehranski varnosti in možnosti preživljanja ljudi v obalnih državah, obenem pa ustvarja ugoden teren za piratstvo; poziva, naj se vzpostavi trden svetovni sistem odvračilnih sankcij in večplasten pristop k preprečevanju nezakonitega, neprijavljenega in nereguliranega ribolova; poudarja, da je treba omejiti uporabo zastav ugodnosti in spremembe zastav ter obravnavati pretovarjanje na morju, saj sta to pomembna pristopa za zaprtje vrzeli, ki omogočajo nezakoniti, neprijavljeni in neregulirani ribolov; v širšem smislu poziva EU, naj podpre krepitev protikorupcijskih zmogljivosti, tako da spodbuja nacionalno medagencijsko sodelovanje, poveča mednarodno sodelovanje, izboljša nadzor ribolovnih agentov v državah v razvoju s podporo EU ter podpira regionalne centre in delovne skupine za spremljanje in nadzor;
23. poudarja, da je za vzpostavitev trajnostnega modrega gospodarstva ključno upravljanje kopenskih dejavnosti, saj te najbolj ogrožajo obalne življenjske vire, pri čemer imajo posebej velik vpliv kmetijstvo, pristanišča, luke in akvakultura; poziva EU in države članice, naj sprejmejo vse potrebne ukrepe za celostno obravnavo temeljnih vzrokov onesnaževanja morja in zmanjševanja ribjih staležev ter ustrezno preoblikujejo svoje sektorske politike;
24. ugotavlja, da je ekstraktivna industrija rastoč sektor modrega gospodarstva; poudarja dolžnosti držav, da ne sprejemajo ukrepov, vključno z obsežnimi razvojnimi projekti, ki bi lahko negativno vplivali na možnost preživljanja celinskih in morskih malih ribičev, njihova ozemlja ali pravico do dostopa, ter da pripravljajo predhodne ocene učinka projektov ekstraktivne industrije, ki jih izvajajo zasebni subjekti, da bi ocenile negativne

učinke, ki bi jih lahko imeli na človekove pravice v lokalnih ribiških skupnostih;

25. poziva EU, naj sprejme ukrepe za boj proti škodljivim učinkom, ki ga imajo na podnebje, morsko dno in prilov ribolovne tehnike, kot so pridnena orodja, ribolov z dinamitom, nepravilen ribolov z vlečno mrežo in naprave za zbiranje rib, tako da omeji njihovo uporabo; zlasti poziva EU, naj na vseh zavarovanih morskih območjih prepove ribolov s pridneno vlečno mrežo; poziva EU, naj zagotovi, da se Evropski sklad za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo uporablja za zagotavljanje učinkovite podpore pri prehodu ribiških flot EU na bolj selektivne in manj škodljive ribolovne tehnike;
26. poudarja, kako pomembna je uporaba previdnostnega načela pri rudarjenju v globokem morju; ponovno poudarja zlasti, da podpira mednarodni moratorij dovoljenj za komercialno rudarjenje v globokem morju, dokler se zadostno ne preučijo in raziščejo učinki rudarjenja v globokem morju na morsko okolje, biotsko raznovrstnost in človekove dejavnosti na morju in dokler niso znana vsa morebitna tveganja;
27. priznava, da lahko obalni turizem na države v razvoju vpliva pozitivno, lahko pa je tudi škodljiv, če se razvijejo strategije za masovni turizem, ki vodijo do zmanjšanja porabe in dostopa lokalnih potrošnikov do hrane ter uničevanja morskega okolja in kulturnih identitet; poziva, naj EU spodbuja pravične modele turizma z majhnim vplivom.

INFORMACIJE O SPREJETJU V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE

Datum sprejetja	28.2.2022
Izid končnega glasovanja	+: 16 -: 7 0: 3
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Barry Andrews, Eric Andrieu, Anna-Michelle Asimakopulu (Anna-Michelle Asimakopoulou), Hildegard Bentele, Dominique Bilde, Udo Bullmann, Catherine Chabaud, Antoni Comín i Oliveres, Ryszard Czarnecki, Gianna Gancia, Charles Goerens, Mónica Silvana González, Pierrette Herzberger-Fofana, György Hölvényi, Rasa Juknevičienė, Beata Kempa, Karsten Lucke, Pierfrancesco Majorino, Erik Marquardt, Janina Ochojska, Christian Sagartz, Tomas Tobé, Miguel Urbán Crespo, Bernhard Zimniok
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	María Soraya Rodríguez Ramos, Caroline Roose

**48POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU V ODBORU,
ZAPROŠENEM ZA MNENJE**

16	+
ID	Dominique Bilde, Gianna Gancia
NI	Antoni Comín i Oliveres
Renew	Barry Andrews, Catherine Chabaud, Charles Goerens, María Soraya Rodríguez Ramos
S&D	Eric Andrieu, Udo Bullmann, Mónica Silvana González, Karsten Lucke, Pierfrancesco Majorino
The Left	Miguel Urbán Crespo
Verts/ALE	Pierrette Herzberger-Fofana, Erik Marquardt, Caroline Roose

7	-
PPE	Anna-Michelle Asimakopulu (Anna-Michelle Asimakopoulou), Hildegard Bentele, György Hölvényi, Rasa Juknevičienė, Janina Ochojska, Christian Sagartz, Tomas Tobé

3	0
ECR	Ryszard Czarnecki, Beata Kempa
ID	Bernhard Zimniok

Uporabljeni znaki:

+ : za

- : proti

0 : vzdržani

9.2.2022

MNENJE ODBORA ZA PROMET IN TURIZEM

za Odbor za ribištvo

Na poti do trajnostnega modrega gospodarstva v EU: vloga ribištva in akvakulture
(2021/2188(INI))

Pripravljaivec mnenja: Roman Haider

POBUDE

Odbor za promet in turizem poziva Odbor za ribištvo kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 17. maja 2021 z naslovom „Novi pristop za trajnostno modro gospodarstvo v EU – Preobrazba modrega gospodarstva EU za trajnostno prihodnost“ (COM(2021)0240),
- ob upoštevanju sporazuma, sprejetega na 21. konferenci pogodbenic Okvirne konvencije Organizacije združenih narodov o spremembi podnebja (COP21) 12. decembra 2015 v Parizu (v nadaljnjem besedilu: Pariški sporazum),
- ob upoštevanju, da je za pomorsko načrtovanje in celostno pomorsko politiko pristojen Odbor za promet in turizem Evropskega parlamenta,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 20. maja 2020 z naslovom „Strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030 – Vračanje narave v naša življenja“ (COM(2020)0380),
- ob upoštevanju člena 349 Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 9. decembra 2020 z naslovom „Strategija za trajnostno in pametno mobilnost – usmerjanje evropskega prometa na pravo pot za prihodnost“ (COM(2020)0789),
- ob upoštevanju političnega dogovora med Parlamentom in Svetom z dne 11. marca 2021 o instrumentu za povezovanje Evrope v obdobju 2021–2027,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 23. julija 2020 z naslovom „Nov pristop do pomorske strategije za Atlantik – akcijski načrt za atlantsko območje 2.0: Posodobljen akcijski načrt za trajnostno, odporno in konkurenčno modro gospodarstvo na območju Atlantika v Evropski uniji“ (COM(2020)0329),

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 14. septembra 2021 o novem pristopu do pomorske strategije za Atlantik¹,
 - ob upoštevanju Direktive 2007/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2007 o oceni in obvladovanju poplavne ogroženosti²,
 - ob upoštevanju Direktive (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov³,
 - ob upoštevanju Direktive 2008/56/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. junija 2008 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju politike morskega okolja (v nadaljnjem besedilu: okvirna direktiva o morskimi strategiji)⁴,
- A. ker modro gospodarstvo v EU obsega 4,5 milijona neposrednih delovnih mest in vključuje vse industrije in panoge, povezane z oceani, morji in obalami, ki se nahajajo bodisi v morskem okolju (na primer ladijski promet, pomorski prevoz potnikov, ribištvo, proizvodnja energije) ali na kopnem (na primer pristanišča, ladjedelnice, obalni turizem in kopenska akvakultura); ker gre za širok, hitro razvijajoč se del našega gospodarstva, ki je v zadnjem desetletju naredil konkretne korake za posodobitev in diverzifikacijo in ki bo imel pri izboljšanju okoljskega, družbenega in gospodarskega razvoja pomembno vlogo;
- B. ker bo še naprej zagotavljal nove možnosti in nova delovna mesta, predvsem na področjih, kot so energija iz oceanskih obnovljivih virov, modro biogospodarstvo, biotehnologija in razsoljevanje;
- C. ker bi bilo globalno modro gospodarstvo v primerjavi z nacionalnimi gospodarstvi sedmo največje na svetu, oceani kot gospodarski subjekt pa bi bili član G7; ker deluje v največjem ekosistemu na našem planetu, saj je v oceanih kar 80 % vseh živih bitij; ker nas oceani obdajajo in preživljajo ter zagotavljajo ključne vire za zdravje ljudi, podpirajo pa tudi mrežo gospodarskih interakcij;
- D. ker sta pomorski in obalni turizem steber modrega gospodarstva, saj je več kot polovica turističnih nastanitev v EU na obalnih območjih, 30 % prenočitev pa je zabeleženih v obmorskih letoviščih, sporočilo Komisije o turizmu in prometu v letu 2020 in pozneje⁵ pa poudarja tudi pomen varovanja in obnavljanja evropskega kopenskega in morskega naravnega kapitala;
- E. ker je ohranjanje biotske raznovrstnosti ter ohranjanje in obnavljanje morskih ekosistemov temeljnega pomena za človeštvo, saj so bistveni za pravilno delovanje oceanov kot ponorov ogljika, za svetovno prehransko varnost in zdravje ljudi, so pa tudi vir gospodarskih dejavnosti, kot so promet, trgovina, turizem, ribištvo, energija iz obnovljivih virov in zdravstveni proizvodi;
- F. ker morajo obalne skupnosti diverzificirati svoje vire dohodkov, da bi lahko prestale

¹ P9_TA(2021)0369.

² UL L 288, 6.11.2007, str. 27.

³ UL L 328 21.12.2018, str. 82.

⁴ UL L 164, 25.6.2008, str. 19.

⁵ COM(2020)0550.

gospodarske in družbene pretruse;

- G. ker lahko ribiški turizem kot panoga postane nov vir dohodka za obalne skupnosti, obenem pa zagotavlja trajnostnost in dobro stanje ribjih staležev ter socialne in zdravstvene koristi;
- H. ker je 60 % zaposlitev v modrem gospodarstvu v panogi pomorskega in obalnega turizma; ker so za konkurenčno, odporno in socialno pravično modro gospodarstvo potrebni kvalificirani in usposobljeni strokovnjaki; ker lahko t. i. modra delovna mesta spodbujajo rast in poklicne priložnosti;
- I. ker bi morali ob promoviranju pomorskih gospodarskih dejavnosti zagotoviti tudi ohranjanje in varstvo biotske raznovrstnosti;
- J. ker je pandemija covida-19 prizadela več panog v modrem gospodarstvu, zlasti obalni in pomorski turizem; ker bi lahko modro gospodarstvo pomagalo pri odpravljanju gospodarske in socialne škode, ki jo je povzročila sedanja kriza;
- K. ker bi ladjedelnice v EU lahko izkoristile priložnosti, ki jih ponuja hitro rastoči trg z inovativnimi energijsko učinkovitimi servisnimi plovili;
- L. ker so pristanišča ključna za povezljivost in gospodarstvo regij in držav ter imajo pomembno vlogo pri spodbujanju trajnostnega razvoja, ki prispeva k boju proti izgubi biotske raznovrstnosti, kot je predvideno v novi strategiji EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030; ker se bo s spreminjanjem strukture evropske industrije (na primer s širjenjem energije iz obnovljivih virov na morju) razvijala tudi vloga pristanišč;
- M. ker bo v obalnih regijah razvoj trajnostne infrastrukture pomagal ohraniti biotsko raznovrstnost, obalne ekosisteme in krajine, kar bo okrepilo trajnostni razvoj turizma in obalnih gospodarstev;
- N. ker ima modro gospodarstvo ključno vlogo v blaginji najbolj oddaljenih regij, ki so zaradi svoje odročne lege še posebej odvisne od dejavnosti modrega gospodarstva, kot so pomorski promet, ladijski promet in turizem; ker so pristanišča pomembna vozlišča za prevoz blaga in potnikov v najbolj oddaljenih regijah;
- 1. podpira načelo trajnostnega razvoja v modrem gospodarstvu, saj je gonilna sila za gospodarsko rast v EU, zlasti na območju Atlantskega oceana ter Sredozemskega in Baltskega morja, kar bo podprlo vse panožne in medpanožne dejavnosti, povezane z oceani, morji in obalnimi območji, zajemši pomorski promet, ladjedelništvo in popravilo ladij, biotehnologijo, trajnostni turizem, vetrno energijo na morju, komercialni in rekreativni ribolov in akvakulturo ter energijo valovanja in plimovanja; poziva Komisijo, naj spodbuja raziskave, razvoj in inovacije, ki prispevajo k trajnostnemu turizmu, učinkoviti rabi virov in obnovljivim virom energije; zlasti poudarja, da bi energija iz obnovljivih virov na morju lahko postala pomemben del evropskega energetskega sistema do leta 2050, in poziva k oblikovanju spodbud in financiranja za naložbe v pristaniško infrastrukturo, da bi olajšali zagotavljanje storitev za industrijo obnovljivih virov energije na morju;
- 2. priznava, da morajo biti prizadevanja EU za okrevanje osredotočena na cilje trajnostnosti,

konkurenčnosti in rasti; poudarja, da bo za razogljičenje panoge potreben celosten in medpanožni pristop, vsi ukrepi EU v zvezi s tem pa morajo biti usklajeni z nacionalnimi in lokalnimi politikami ter spoštovati tehnološko nevtralnost; poudarja, da so za spodbujanje tega prehoda potrebni trajnostni instrumenti financiranja, med njimi okrepitev javnih in zasebnih naložb;

3. poudarja, da bi moralo modro gospodarstvo prispevati k cilju podnebne nevtralnosti in digitalizacije evropskega gospodarstva, obenem pa spoštovati načela energijske in stroškovne učinkovitosti, tehnološke nevtralnosti, ohranjanja konkurenčnosti, krožnega gospodarstva in ohranjanja biotske raznovrstnosti, obenem pa bi moralo ustvariti pametnejše in bolj trajnostne prakse, ki bodo koristile socialno-ekonomskemu razvoju, ki bodo prispevale k povečanju delovnih mest ter ki bodo poleg tega osnovane na analizah ocene učinka;
4. opozarja, da obstajajo orodja, kot so evropski program CleanSeaNet, ki je namenjen spremljanju onesnaževanja z nafto; poudarja, da je bistveno regionalno sodelovanje, tudi s državami nečlanicami, zlasti v Sredozemskem morju; zato poziva Komisijo, naj izboljša izmenjavo informacij in sodelovanje med državami; poudarja, kako pomembno je sodelovalno, vključujoče in medpanožno pomorsko prostorsko načrtovanje, ki upošteva socialno-ekonomske in okoljske vidike ter vprašanja glede biotske raznovrstnosti; poudarja, kako pomemben je energetski prehod, v katerem lahko panoga modrega gospodarstva spodbuja uporabo tehnologij za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov na morju, kot so energija valovanja in plimovanja ter sončna in vetrna energija; poudarja, kako pomembno je podpirati razogljičenje industrij ladijskega in pomorskega prometa, razviti trajnostne tehnologije in povečati uporabo nizkoemisijskih in obnovljivih virov energije;
5. pozdravlja misijo programa Obzorje Evropa „Obnovimo naše oceane in vode do leta 2030“, v kateri je priznано, da je potreben sistemski in usklajen pristop k našim oceanom in vodam na ravni EU in nacionalni ravni;
6. poudarja, da lahko obalne skupnosti in skupnosti, ki so odvisne od oceanov, prispevajo k razvoju trajnostne panoge modrega gospodarstva, ki upošteva njihove posebne okoliščine in potrebe; poudarja, da lahko vodijo različne pilotne projekte, kot so projekti v zvezi s tehnologijami za energijo iz obnovljivih virov na morju, razvoj na naravi temelječih dejavnosti in prispevek trajnostnega ribištva in akvakulture k zdravim, odpornim in varnim prehranskim sistemom;
7. poudarja, kako pomembno je izboljšati kulturo oceanske pismenosti in okrepiti flote v tradicionalnem in malem ribištvu, da bi privabili več mladih v turizem, ki je povezan z ribištvom;
8. poudarja, da je pomorski promet ključen element za mednarodno povezljivost, za svetovni trgovinski sistem, za gospodarstvo EU in njeno konkurenčnost ter za regije EU; poudarja, da je treba okrepiti vlogo pristanišč, vlagati v pametno infrastrukturo, razvoj in upravljanje pristanišč, kar bi moralo še povečati njihove zmogljivosti za prilagoditev večji trgovinski izmenjavi;
9. poziva Komisijo, naj zagotovi, da bo EU dobila in ohranila vodilno vlogo na področju tehnologije, obdržala usposobljeno delovno silo in proizvajala energijo, pri tem pa

zmanjšala morebitne vplive na morsko okolje;

10. opozarja, da je potrebna ustrezna finančna podpora modremu gospodarstvu, da bi se omogočile obsežne naložbe v raziskave, tehnologijo in infrastrukturo na ravni EU in držav članic; zato poziva Komisijo in industrijo, naj ocenita koristi vzpostavitve partnerstev EU za pomorski promet, tudi s zasebnim sektorjem, na ravni EU in mednarodni ravni, da bi se odzvali na trenutne izzive v mednarodni trgovini in dobavnih verigah, spodbudili inovacije in konkurenčnost v tej panogi, prispevali k razogljičenju, ustvarili infrastrukturo za električno energijo z obale ter za polnjenje in dobavo alternativnih goriv v pristaniščih in tovornih terminalih ter razvili načrte za ravnanje z odpadki v atlantskih, sredozemskih in baltskih pristaniščih; zato pozdravlja vzpostavitev evropskega partnerstva za podnebno nevtraln, trajnostno in produktivno modro gospodarstvo, katerega namen je uskladitev nacionalnih, regionalnih in evropskih prednostnih nalog na področju raziskav in inovacij;
11. poziva Komisijo in države članice, naj bodo naložbe v pristanišča vzdolž obale EU osredotočene na manjkajoče povezave z notranjostjo s splošnim ciljem, da bi postal promet odpornejši in da bi se pristanišča preoblikovala v logistične platforme in strateške grozde za multimodalni promet, proizvodnjo, shranjevanje in distribucijo energije ter za turizem; poudarja, da je treba med cilje Mednarodne pomorske organizacije za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov v pomorskem prometu vključiti tudi tržne ukrepe, da bi uvedli plačilo nadomestila za ogljik v mednarodnem ladijskem prometu in zagotovili izvedljiv pristop k zmanjšanju emisij;
12. poudarja, da je cilj sporočila Komisije o strategiji za trajnostno in pametno mobilnost uvedba prvih brezemisijskih plovil na trg do leta 2030 in da je EU v okviru programa Obzorje 2020 že financirala obsežne raziskave na področju hibridizacije in elektrifikacije plovil; poziva Komisijo, naj dodatno pospeši podporo uporabi električnih plovil za kratke plovbe;
13. poudarja, da bi zeleni prehod v pomorskem prometu moral omogočiti tehnološko nevtralnost, postopno povečanje obveznega mešanja in načrte za oskrbo polnilnih mest ter vsebovati jasno zavezo prehodnim gorivom, kot je utekočinjeni zemeljski plin; poziva Komisijo, naj podpre vse ladjarje in komercialne upravljavce ladij pri izvajanju vseh razpoložljivih operativnih in tehničnih ukrepov za izboljšanje energijske učinkovitosti in zmanjšanje emisij iz pomorskega prometa, vštrevši zmanjšanje in optimizacijo potovalne hitrosti, vetrni pogon, premaze proti obraščanju, elektrifikacijo iz obnovljivih virov, shranjevanje energije, digitalizacijo in optimizacijo logistike;
14. poziva Komisijo in države članice, naj dokončajo prednostne projekte v okviru vseevropskega prometnega omrežja (TEN-T) za Atlantik ter Sredozemsko in Baltsko morje, zlasti na čezmejnih območjih ter v okviru prihodnjih smernic za TEN-T in Instrumenta za povezovanje Evrope za obdobje 2021-2027, da bi spodbudili, poenostavili in ustrezno financirali celovit razvoj pomorskih avtocest omrežja TEN-T za boljše vključevanje krajših morskih plovb za širšo dobavo blaga prek pristanišč in s tem boljše povezovanje otokov s celino in prek celovitega multimodalnega prometnega sistema; poudarja, da je bistveno vzpostaviti nemotene in trajnostne prometne verige za potnike in tovor v vseh načinih prevoza, zlasti v železniškem in pomorskem prometu ter prometu po celinskih plovnih poteh; meni, da bi bilo treba pri projektih posebno pozornost nameniti

potrebam za povezljivost in dostopnost obrobnih, otoških in najbolj oddaljenih atlantskih, sredozemskih in baltskih regij;

15. poudarja, da se lahko pristanišča uporabijo za spodbujanje modrega gospodarstva, saj imajo ključno vlogo v gospodarskih dejavnostih teh panog, ter za zagotovitev njegovega prehoda na trajnostno in pametno mobilnost v skladu z načeli evropskega zelenega dogovora⁶; poziva Komisijo, naj več finančnih sredstev EU prerazporedi tako, da se bo izboljšala prometna učinkovitost in dostopnost osrednjih pristanišč TEN-T in da se bodo zmanjšali stroški, všteti naložbe v stalno poglobljanje dna in kanalov ter druge ukrepe za krepitev zmogljivosti v izbranih pristaniščih; opozarja Komisijo in države članice, da je treba nadalje vlagati v trajnostno in pametno pristaniško infrastrukturo, da bi pristanišča lahko postala multimodalna vozlišča mobilnosti ter prometna in energetska vozlišča za povezane električne sisteme, vodik in druga alternativna goriva ter testna mesta za predelavo odpadkov in krožno gospodarstvo;
16. poudarja, da je potencial strategije modrega gospodarstva mogoče doseči le s sodelovanjem vseh deležnikov; ugotavlja, da se v pomorskem prometu vse več uporabljajo podatki in umetna inteligenca, zato poziva Komisijo, naj analizira socialno-ekonomski vpliv avtomatizacije in digitalizacije na sektor;
17. poziva k boljšemu in bolj usklajenemu izvajanju vseh razpoložljivih finančnih instrumentov, vključno s strukturnimi in investicijskimi skladi za boljšo promocijo strategije modrega gospodarstva;
18. poziva Komisijo, naj zbira skladne podatke, na podlagi katerih bi omogočili pametno upravljanje obalnega turizma ter preprečili pritisk na ekosisteme in lokalne skupnosti, pa tudi konkurenco s tradicionalnimi dejavnostmi, kot sta obrtniški in priobalni ribolov;
19. poudarja, da je spodbujanje modrega gospodarstva bistveno za oživitev celotnega gospodarstva in obnovitev ekonomskih in socialnih vidikov več panog, ki jih je pandemija covid-19 močno prizadela, kot sta med drugim promet in turizem;
20. poudarja, kako pomembni so upravljalni in prilagoditveni ukrepi, ki so nujni za zaščito obalnih skupnosti, habitatov ter biotske raznovrstnosti in ki bi pomenili dobro porabljena sredstva v primerjavi z ogromnimi učinki podnebnih sprememb in posledičnimi stroški; poziva Komisijo, naj vzpostavi sistem opozarjanja in opazovanja vse pogostejših neviht in poplav ter zagotovi ustrezno spremljanje okolja in zdravja ter izvede raziskavo o zgodnjem opozarjanju; poziva Komisijo, naj oceni različne scenarije in ukrepe za soočenje z dvigom morske gladine in vse pogostejšimi skrajnimi vremenskimi pojavi;
21. poziva k razvoju instrumentov, ki bodo omogočili trajnostno uporabo morskih virov in diverzifikacijo oceanskega gospodarstva, zajemši podporo za nove proizvode, ki so povezani z ribiškimi dejavnostmi in iz njih izhajajo ter ki lahko dodajo vrednost naši kulturni in naravni dediščini, zlasti z zagotavljanjem kakovostnih turističnih možnosti;
22. poziva Komisijo, naj razvije nove oblike trajnostnega pomorskega in obalnega turizma, spodbuja turistične dejavnosti, zagotavlja dodatne toke dohodkov in poveča zaposlenost skozi vse leto, da bi povečala vrednost morskih in obalnih območij, obenem pa zaščiti

⁶ COM(2019)0640.

- okolje in modro kulturno dediščino ter ohrani morske in obalne habitate; poudarja, da je krožno gospodarstvo v turistični panogi pomembno pri razvoju bolj trajnostnih praks, ki koristijo lokalnemu razvoju; priznava, da bi moral turistični sektor sodelovati z obalnimi skupnostmi in da potrebuje podporo za povečanje učinkovitosti in trajnostnosti infrastrukture ter konkurenčnosti morskih in turističnih letovišč;
23. poudarja, da je treba ohraniti naš naravni kapital in dediščino, da bi spodbudili trajnostni turizem (na primer ekološki turizem), in poziva države članice, naj zaščitijo biotsko raznovrstnost z nujnim sprejetjem ohranitvenih ukrepov (vključno s čezmejnimi) za zaščito, obnovo in vrednotenje morskih in obalnih ekosistemov, tudi s pomorskimi omrežji Natura 2000;
 24. poziva Komisijo, naj vključi trajnostni pomorski, otoški in obalni turizem v povezane ukrepe in programe, podpre pobude, ki spodbujajo diverzifikacijo obalnega in pomorskega turizma, ter pomaga zmanjšati sezonsko odvisnost turističnih dejavnosti in zaposlitev; poziva Komisijo, naj zbira boljše podatke o prispevku rekreativnega turističnega trnkarjenja za obalna in otoška gospodarstva;
 25. poleg tega poziva Komisijo, naj uskladi cilje modrega gospodarstva tako s cilji zelenega dogovora, kot so razogljichenje pomorskega sektorja, trajnostnost in varstvo biotske raznovrstnosti, kot z načrti za okrevanje in odpornost;
 26. poudarja, kako pomembno je modro gospodarstvo v najbolj oddaljenih regijah, zlasti v turističnem sektorju; zato poziva Komisijo, naj oblikuje prometni program z možnostmi, ki so posebej povezane z oddaljenostjo in otoško lego (POSEI za promet), da bi bolj neposredno obravnavali potrebe otokov in najbolj oddaljenih regij ter podprli delovanje nekaterih komercialnih poti do njih;
 27. podpira trajnostne prakse v obalnem in pomorskem turizmu, saj so bistvene za konkurenčnost atlantskega, sredozemskega in baltskega območja in ustvarjanje kakovostnih delovnih mest v modrem izobraževanju in poklicnem usposabljanju; poudarja, da bi posebno usposabljanje na področju dejavnosti modrega gospodarstva prispevalo k večji ozaveščenosti o morskih ekosistemih in potrebi po njihovi zaščiti;
 28. poziva Komisijo, naj opravi široko posvetovanje z regionalnimi in lokalnimi organi ter vsemi povezanimi deležniki, da bi našli rešitve, ki bodo prilagojene lokalnim in regionalnim skupnostim;
 29. poziva Komisijo, naj oceni možne rešitve za spodbujanje odpornosti turistične panoge na učinke prihodnjih pandemij ali drugih motenj, ki ogrožajo turistične dejavnosti, in pripravi ustrezne pobude za izboljšanje delovnih in zaposlitvenih pogojev delavcev v tej panogi, da bi se povečala njena privlačnost in da bi prispevali k uresničenju celotnega potenciala modrega gospodarstva;
 30. poudarja pomen rekreacijske plovbe in jadrnanja za pomorski turizem; poudarja vlogo lokalne kulture in gastronomije pri razvoju evropskega obalnega turizma ter pomen obalnega in podvodnega turizma, športnega trnkarjenja, ekoturizma, vodnih športov in križarjenja;
 31. poudarja, da so zavarovana morska območja pomemben instrument za varstvo oceanov;

meni, da ta območja pomenijo priložnost za razvoj znanstvenega turizma;

32. ugotavlja, da so zanesljivi, kakovostni in harmonizirani podatki o oceanih pomemben dejavnik trajnostne preobrazbe modrega gospodarstva; pozdravlja izmenjavo podatkov o morju in opazovanj oceanov prek evropske mreže za pomorsko opazovanje in podatke ter delo službe Copernicus za spremljanje morskega okolja, ki zagotavlja satelitske podatke in storitve napovedovanja v morskih bazenih EU in po svetu.

INFORMACIJE O SPREJETJU V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE

Datum sprejetja	7.2.2022
Izid končnega glasovanja	+: 38 -: 4 0: 3
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Magdalena Adamowicz, Andris Ameriks, José Ramón Bauzá Díaz, Izaskun Bilbao Barandica, Paolo Borchia, Karolin Braunsberger-Reinhold, Marco Campomenosi, Ciarán Cuffe, Karima Delli, Gheorghe Falcă, Giuseppe Ferrandino, Carlo Fidanza, Mario Furore, Søren Gade, Isabel García Muñoz, Elsi Katainen, Kateřina Konečná, Elena Kundura (Elena Kountoura), Julie Lechanteux, Peter Lundgren, Benoît Lutgen, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Marian-Jean Marinescu, Tilly Metz, Cláudia Monteiro de Aguiar, Caroline Nagtegaal, Jan-Christoph Oetjen, Philippe Olivier, Rovana Plumb, Tomasz Piotr Poręba, Dominique Riquet, Massimiliano Salini, István Ujhelyi, Henna Virkkunen, Elisavet Vozemberg-Vrionidi (Elissavet Vozemberg-Vrionidi), Lucia Vuolo, Roberts Zīle, Kosma Złotowski
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Sara Cerdas, Clare Daly, Roman Haider, Ljudmila Novak, Jutta Paulus, Andreas Schieder, Marianne Vind

**POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU
V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE**

38	+
ECR	Carlo Fidanza, Peter Lundgren, Tomasz Piotr Poręba, Roberts Zīle, Kosma Złotowski
ID	Paolo Borchia, Marco Campomenosi, Roman Haider, Julie Lechanteux, Philippe Olivier
NI	Mario Furore
PPE	Magdalena Adamowicz, Karolin Braunsberger-Reinhold, Gheorghe Falcă, Elżbieta Katarzyna Lukacijewska, Benoît Lutgen, Marian-Jean Marinescu, Cláudia Monteiro de Aguiar, Ljudmila Novak, Massimiliano Salini, Henna Virkkunen, Elisavet Vozemberg-Vrionidi (Elissavet Vozemberg-Vrionidi), Lucia Vuolo
Renew	José Ramón Bauzá Díaz, Izaskun Bilbao Barandica, Søren Gade, Elsi Katainen, Caroline Nagtegaal, Jan-Christoph Oetjen, Dominique Riquet
S&D	Andris Ameriks, Sara Cerdas, Giuseppe Ferrandino, Isabel García Muñoz, Rovana Plumb, Andreas Schieder, István Ujhelyi, Marianne Vind

4	-
Verts/ALE	Ciarán Cuffe, Karima Delli, Tilly Metz, Jutta Paulus

3	0
The Left	Clare Daly, Kateřina Konečná, Elena Kundera (Elena Kountoura)

Uporabljeni znaki:

+ : za

- : proti

0 : vzdržani

INFORMACIJE O SPREJETJU V PRISTOJNEM ODBORU

Datum sprejetja	16.3.2022
Izid končnega glasovanja	+ : 13 - : 11 0 : 4
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Clara Aguilera, Pietro Bartolo, François-Xavier Bellamy, Isabel Carvalhais, Maria da Graça Carvalho, Rosanna Conte, Rosa D'Amato, Giuseppe Ferrandino, Søren Gade, Francisco Guerreiro, Niclas Herbst, Jan Huitema, Ladislav Ilčić, France Jamet, Pierre Karleskind, Predrag Fred Matić, Francisco José Millán Mon, Grace O'Sullivan, João Pimenta Lopes, Manuel Pizarro, Caroline Roose, Bert-Jan Ruissen, Annie Schreijer-Pierik, Peter van Dalen, Teodoros Zagorakis (Theodoros Zagorakis)
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Catherine Chabaud, Valentino Grant, Petros Kokalis (Petros Kokkalis)

**POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU
V PRISTOJNEM ODBORU**

13	+
Renew	Catherine Chabaud
S&D	Clara Aguilera, Pietro Bartolo, Isabel Carvalhais, Giuseppe Ferrandino, Predrag Fred Matić, Manuel Pizarro
The Left	Petros Kokalis (Petros Kokkalis), João Pimenta Lopes
Verts/ALE	Rosa D'Amato, Francisco Guerreiro, Grace O'Sullivan, Caroline Roose

11	-
ECR	Ladislav Ilčić, Bert-Jan Ruissen
PPE	François-Xavier Bellamy, Maria da Graça Carvalho, Peter van Dalen, Niclas Herbst, Francisco José Millán Mon, Annie Schreijer-Pierik, Teodoros Zagorakis (Theodoros Zagorakis)
Renew	Søren Gade, Jan Huitema

4	0
ID	Rosanna Conte, Valentino Grant, France Jamet
Renew	Pierre Karleskind

Uporabljeni znaki:

+ : za

- : proti

0 : vzdržani